

У НОМЕР:

Знову — про газ,
знову — про борги

Президент України Віктор Ющенко дає Прем'єр-міністрові Юлії Тимошенко п'ять днів, щоб розрахуватися з Росією за газ. Про це він сказав учора на початку засідання РНБО, коментуючи заяви Президента РФ Дмитра Медведєва про борг «Нафтогазу» перед «Газпромом». «2 мільярди боргу — це ваша персональна відповідальність. Кілька днів тому ви робили заяви про те, що з газом вирішено все. Отож продемонструйте протягом п'яти днів, що з газом ви вирішили все», — сказав Віктор Ющенко. Він також обвинуватив уряд у здійсненні непрофесійної енергетичної політики: «Хочу попередити, що така практика веде до одного — до колонізації України». На цьому «газова тема» на засіданні РНБО була вичерпана.

Нагадаємо, напередодні глава правління «Газпрому» Олексій Міллер заявив журналістам після зустрічі з Дмитром Медведєвим, що ціна газу для України при переході на ринкові відносини в галузі постачання з 1 січня 2009 року може становити більше 400 дол. за тисячу кубометрів. Як відомо, на останніх газових переговорах у Москві на початку жовтня Прем'єр-міністр Юлія Тимошенко заявила про те, що Росія та Україна домовилися про перехід на ринкові ціни за газ для України протягом трьох років, а глава «Нафтогазу» Олег Дубина висловив думку, що ціна на газ в 2009 році не вийде за межі 250–300 дол. за 1 тис. куб. м.

► СТОР. 4

У КОМІТЕТАХ
ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Мешканці гуртожитків
також мають
конституційне право
на житло

Удосконалення законодавства щодо забезпечення реалізації житлових прав мешканців гуртожитків обговорювалося під час «круглого столу» в Комітеті з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики.

► СТОР. 2

№ 224 (4474)

СУБОТА, 22 ЛИСТОПАДА 2008 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

Народе мій, у твоїй правді — сила

У 1933 році середня тривалість життя чоловіків в Україні становила 7,3 року. Жінок — 10,9. Цифри переконують більше, ніж слова. За всю письмово зафіксовану історію людства, стверджує науковець Олександр Палій, таких показників у масштабах народу не було зазначено. Тому не питаймо, за ким сьогодні б'ють дзвони — вони б'ють за нами, осиротілими на мільйони родичів, померлих і ненароджених, збідненими на мільйони земляків, для яких наша рідна родюча земля стала величезною братською могилою. Найкращий їм монумент — правда і наша пам'ять: без них ми також станемо жертвами — духовного голодомору. Хто тоді згадає про них і про нас на чорній ріллі забуття?

► СТОР. 7

На знімку: школяр Васильківської загальноосвітньої школи (Київська область) Максим Погребиський знайомиться з експозицією в Українському домі, присвяченою 75-й річниці Голодомору.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

КОРОТКО

- Вартість підготовки до «Євро-2012» у Львівській області оцінено майже у 12,5 млрд. грн.
- У Харкові успішно пройшла перша операція на серці із встановленням трикамерного кардіостимулятора.
- «АвтоКрАЗ» майже на третину скоротив в жовтні виробництво вантажівок.
- У Бахчисарайському районі (АРК) підключено до газопроводу 150 домоволодінь.
- Вартість землі на аукціоні в Луцьку вдвічі перевищила стартові ціни.

(За повідомленнями Укрінформу).

ПОДІЇ

Дні «Голосу України»
в Криму

24–28 листопада журналісти нашої газети на чолі із заступником головного редактора часопису Леонідом Бровченком проведуть зустрічі, «круглі столи» й прямі радіоефіри з передплатниками півострова. Зокрема, візьмуть участь у традиційному святі працівників «Кримпошти», де під час урочистостей відзначать кращих розповсюджувачів нашої газети, обговорять шляхи подальшої тісної співпраці.

► СТОР. 10

Фінансова криза
процес цукроваріння
не підсолодила

Схоже, й нинішнього року, попри значне скорочення посівів під бур'яками, галузь потерпає від перенасичення ринку солодким піском, що загрожує остаточно обвалити ціни на цю продукцію. Для споживачів, можливо, добре, але процес цукроваріння не на користь. Адже, окреслює ситуацію президент Союзу виробників харчової промисловості України Олег Юхновський, бур'яків нинішнього року зберуть близько 13,5 мільйона тонн. З цієї кількості можна зварити 1 мільйон 650 тисяч тонн солодкого піску. Враховуючи перехідні

запаси, обсяг цукру для споживання на внутрішньому ринку в 2008/2009 маркетинговому році становитиме 2 мільйони 587 тисяч тонн за потреби менш як два мільйони. А тут ще й встановлена щорічна тарифна квота на імпорт в Україну 260 тисяч тонн цукру-сирцю з тростини — її нашу державу зобов'язали запровадити під час вступу до СОТ.

► СТОР. 4

Будинок вартістю
у півмільйона гривень
отримала багатодітна
родина

Ключі від нового будинку отримала сім'я Глухаревих із селища Садове в Шахтарську (Донецька область.) Житло вартістю 465 тисяч гривень придбане на кошти ЗАТ «Укрпідшипник». Миська рада поклопоталася про ремонт і придбання необхідної побутової техніки. Олена та Ігор Глухарєви виховують 14 дітей: вісім хлопчиків та шість дівчаток. За словами заступника голови обласної держадміністрації Олени Петряєвої, всього в області 21 багатодітна родина, де виховується десять і більше дітей. Більшість уже отримали нове житло, до новосілля готуються ще вісім родин, повідомляє наш власний кореспондент у Донецькій області Ліна КУЩ.

ФОТОФАКТ

Міністр оборони
Юрій Єхануров
і начальник
ліцею імені
Івана Богуна
полковник
Ігор Тхоржевський
вітають
курсантів
ліцею
із 65-річчям
закладу.

Фото
Олександра
КЛИМЕНКА.

У НОМЕР

Інтелект і земля мають бути захищені

Під час учорашнього засідання Рада національної безпеки і оборони України розглянула три питання: про право і захист інтелектуальної власності та посилення її ролі у формуванні національного багатства; про виконання рішень РНБОУ у сфері регулювання земельних відносин, використання та охорони земель в державі та про військово-технічне співробітництво.

Президент Віктор Ющенко, зокрема, констатував, що органи виконавчої влади демонструють неспроможність ефективно реалізувати державну політику в сфері інтелектуальної власності. До того ж ця сфера ні урядом, ні парламентом не розглядається як потужний ресурс розвитку та стабільності внутрішнього ринку. Відтак інтелектуальний продукт досі не став основою формування інноваційної економіки країни. А через неврахування інтелектуальної власності обсяги нематеріальних активів промислових підприємств сьогодні занижені на 50—80 відсотків. «Не оцінена людина та її інтелектуальний внесок — найголовніше багатство», — зазначив Президент. Як наслідок — з України вивозяться технології та технічні дані на мільярди гривень, виїжджають спеціалісти, що працювали в усіх високотехнологічних галузях. Загалом з України за останні десять років виїхало 154 доктори наук та близько 550 кандидатів наук, що перетворило нашу країну на донора інтелектуальних ресурсів для Європи і світу. У зв'язку з цим глава держави запропонував членам РНБО обговорити зміни, які треба внести до наявної нормативно-правової бази та розробити рекомендації, яким чином вдосконалити державне управління, щоб подолати перелічені проблеми.

Анонсуючи друге питання порядку денного, Президент констатував, що земельна реформа, яка була спрямована на підвищення ефективності використання та охорони земель, на зростання економічного благополуччя країни, перетворилася на джерело загроз національній безпеці. Він нагадав, що за рішенням РНБО було сформовано 52 доручення, за яке проголосував весь склад Радбезу. Проте із 52 завдань, визначених попередніми рішеннями РНБОУ, не виконаними залишаються 35, тобто 67 відсотків від загальної кількості. Відтак В. Ющенко заявив, що має наміри порушити питання про відставку тих людей, які так поставилися до цих рішень. Бо тим часом правоохоронні органи свідчать про численні порушення земельного законодавства службовцями державних та місцевих органів. «Хабарництво та зловживання службовим становищем — це головний чинник, який буйно квітне серед працівників органів Держкомзему», — сказав він. Президент вважає, що подолати це можна через створення єдиної бази даних про землю, її якісні характеристики, власників, цільове призначення, однак досі уповноважені на це органи влади так і не створили відповідної бази даних земельних ресурсів.

Для довідки: *Міністерством внутрішніх справ у 2008 році викрито понад 2,4 тисячі злочинів, пов'язаних із земельними відносинами, у тому числі 1678 — стосовно приватизації землі. Сума збитків з розслідування кримінальних справ становить понад 529 мільйонів гривень, з яких 462 мільйони гривень відшкодовано. Окрім того, за матеріалами СБУ, протягом 9 місяців цього року порушено 79 кримінальних справ за фактами недотримання вимог чинного законодавства у сфері землекористування, з яких 25 — за хабарництво. Органами прокуратури у 2008 році порушено 808 кримінальних справ, з яких 420 направлено до суду, опротестовано понад 5,4 тисячі незаконних актів на землю, завдяки чому повернуто майже 10 тисяч гектарів землі.*

У КОМІТЕТАХ
ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Мешканці гуртожитків також мають конституційне право на житло

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Заступник голови комітету Олександр Попов нагадав, що з 1 січня набере чинності закон «Про забезпечення реалізації житлових прав мешканців гуртожитків». Однак, за словами депутата, цей закон не вирішує всіх проблем мешканців гуртожитків, зокрема, через неспроможність держави забезпечити житлом усіх мешканців гуртожитків. О. Попов вважає, що вирішення неврегульованих питань у забезпеченні житлових прав усіх мешканців гуртожитків, у тому числі тих, які проживають у колишніх відомчих гуртожитках, що перебувають у приватній власності, можливе через подальше вдосконалення чинного законодавства.

Промовці наголошували: уряд має розробити низку підзаконних нормативно-правових актів, передбачених цим законом, а органи місцевого самоврядування зобов'язані провести інвентаризацію усіх гуртожитків. На думку учасників «круглого столу», кошти на реалізацію положень цього закону повинні бути обов'язково передбачені в законі «Про Державний бюджет на 2009 рік» у необхідних обсягах.

За використання дитини для жебракування — позбавлення батьківських прав

Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності рекомендував Верховній Раді підтримати

ФОТОФАКТ

До 4-ї річниці помаранчевої революції польові команди Майдану народні депутати Микола Томенко, Тарас Стецьків, міністр внутрішніх справ України Юрій Луценко, Володимир Стретович і Володимир Філенко на майдані Незалежності представили фотовиставку «Майдан, який змінив країну».

Фото
Сергія
КОВАЛЬЧУКА.

пропозиції Президента до закону «Про внесення змін до Кримінального та Кримінально-процесуального кодексів України щодо використання дитини для жебракування». Глава держави, не заперечуючи необхідності вдосконалення механізму захисту прав дітей, які використовуються їхніми батьками для здійснення протиправної діяльності, не підтримав спосіб вирішення цього питання, передбачений у законі, що надійшов на підпис.

У пропозиціях зазначається, що запропонованими змінами до Кримінального кодексу України запроваджується новий вид покарання — позбавлення батьківських прав, яке може бути застосовано судом до осіб, визнаних винними у скоєнні злочину. При цьому закон не передбачає жодних змін до санкцій статей Особливої частини Кримінального кодексу, що унеможливує застосування позбавлення батьківських прав як додаткового виду покарання за скоєний злочин. Президент вважає, що такий підхід не узгоджується із за-

гальними засадами призначення покарання, закріпленіми Кримінальним кодексом.

Захистити аграрний ринок від кризи

Комітет з питань податкової та митної політики рекомендував парламенту прийняти за основу проект закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання негативним наслідкам впливу світової фінансової кризи на розвиток агропромислового комплексу». На засіданні комітету зазначалося, що розроблення законопроекту зумовлено необхідністю здійснення антикризових заходів для стабілізації ситуації на ринку зерна, м'яса, соняшнику і соняшникової олії.

Зокрема, передбачається внести зміни до закону «Про ставки вивізного (експортного) мита на насіння деяких видів олійних культур», надавши до 1 вересня 2009 року дозвіл на вивезення насіння соняшнику подрібненого або не подрібненого без сплати

мита. Народні депутати зауважили, що у разі застосування цієї норми дозвіл на вивезення насіння соняшнику без сплати вивізного (експортного) мита повинні мати лише сільськогосподарські товаровиробники.

Члени комітету підтримали пропозицію щодо вилучення із законопроекту положення, яким передбачається повернення по окремих групах товарів до рівня ставок ввізного мита, які діяли на 1 січня 2008 року. Така пропозиція, зазначив голова комітету Сергій Тербохін, суперечить зобов'язанням України, взятим при вступі до СОТ.

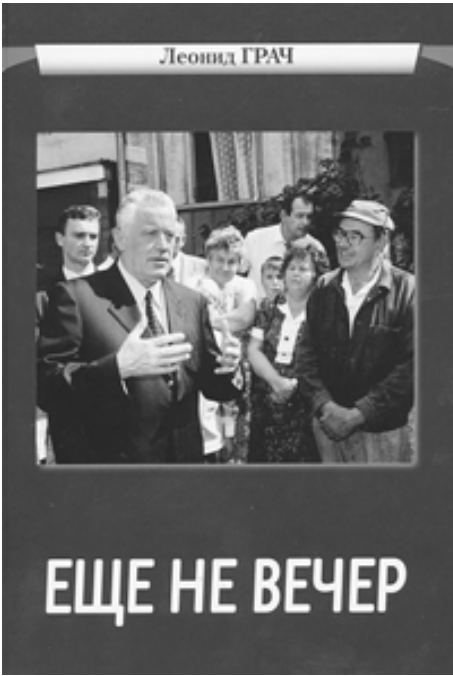
Документом також передбачається розширити напрями використання коштів Стабілізаційного фонду, який буде створено для надання фінансової допомоги банкам з урахуванням обсягів пролонгованих кредитів, наданих підприємствам АПК, та здійснення фінансових інтервенцій на організованому аграрному ринку за об'єктами державного цінового регулювання.

За повідомленнями
Інформаційного управління
Верховної Ради.

Будувати справедливе, демократичне суспільство

Відомий політичний і державний діяч Леонід Грач видав одразу дві книги: «Украина — не Европа» і «Еще не вечер».

Автор стверджує, що міф про Україну як начебто частину євроатлантичного світу перетворився на спосіб руйнування самосвідомості українського народу. До того ж він упевнений, що вже позначилися зовнішні й внутрішні чинники, зацікавлені в знищенні східнослов'янської єдності. Автор вважає: варто утверджуватися у власних цінностях, усвідомлювати історичні джерела й тим самим захищати спільнослов'янські пріоритети.

У другій книзі Леонід Грач із тривогою розмірковує про долю Криму.

Аналізуючи суспільні механізми, що визначають розвиток будь-якої країни, він показує, що в умовах олігархічного капіталізму людські взаємини стали агресивними, а влада нехтує інтереси й думку суспільства. Пов'язуючи долю Криму й України в єдине ціле, автор пропонує будувати щасливе, справедливе, демократичне суспільство.

Обидві книги розраховані на широке коло читачів.

Василь Хара очолив Федерацію профспілок

Народного депутата Василя Хару обрали головою Федерації профспілок України. Про це «Голосу України» повідомили в прес-службі Партії регіонів.

На посаду керівника федерації було запропоновано 11 кандидатів, 7 з них взяли самовідвід.

У другому турі суперничали голова об'єднання профспілок Харківської області Сергій Тесленко і голова ЦК профспілки працівників житлово-комунального господарства, місцевої промисловості та побутового обслуговування Олексій Романюк. Однак і ці кандидати не набрали необхідної кількості голосів.

Тоді рада вирішила висунути кандидатів «з голосу». Після того, як було внесено кандидатуру Василя Хари, інші кандидати заявили про самовідвід.

Народний депутат був підтриманий абсолютною більшістю: за нього проголосував 181 член ради.

Законодавча робота з гуманізації кримінального законодавства триває

26 листопада в приміщенні Інституту законодавства Верховної Ради України відбудеться чергове засідання консультативної ради з питань ювенальної юстиції. На засіданні буде проведено презентацію діяльності центральних органів виконавчої влади та неурядових організацій України в рамках проєктів щодо захисту дітей у контакті із законом. Зокрема, Міністерство юстиції представить проєкт Національної програми розвитку ювенальної юстиції в Україні.

Також будуть обговорені питання щодо налагодження міжсекторальної співпраці та визначені пріоритети спільної роботи у форматі консультативної ради на 2009 рік. Взяти участь у засіданні запрошені представники комітетів Верховної Ради України, центральних органів виконавчої влади, Верховного Суду України, Генеральної прокуратури та міжнародних організацій.

Анатолій СЕМИНОГА: «Ми не дозволимо знищити Рось!»

Будівництво в Білоцерківському районі Київської області сталепрокатного заводу нового покоління вже третій рік є предметом гострих дискусій. Переваги нових технологій переплавляння металобрухту за допомогою електроенергії на устаткуванні, що його поставляє компанія «Сіменс», мабуть, ні в кого не викликають сумнівів. Та проти «дислокації» цього підприємства в безпосередній близькості від найбільшого міста Київщини виступають і впливові екологічні організації, і значна частина мешканців самої Білої Церкви. Але в останні місяці, судячи з заяв представників компанії «Євро Фінанс Лтд», що є інвестором проекту, а також з повідомлень у засобах масової інформації, ситуація навколо будівництва заводу «стабілізувалася». Загальна тональність: все буде добре. Зовсім інакше оцінює стан справ голова Комітету Верховної Ради з питань екологічної політики, природокористування і ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи Анатолій СЕМИНОГА.

«Брудні технології» для прийняття «потрібних» рішень

Останні події в політичному й економічному житті країни трохи відтіснили на другий план цю проблему, але це зовсім не означає, що її знято з порядку денного. Більше того, хочу наголосити: будівництво настільки потужного сталепрокатного заводу поблизу найбільшого міста Київщини — це болюче питання навіть не регіонального, а загальнонаціонального масштабу. Незважаючи на всю привабливість цього інвестиційного проекту, треба насамперед думати про наслідки його реалізації. Саме про це і йшлося на нещодавньому виїзному засіданні нашого комітету, що відбулося у місті Біла Церква. Проводилося воно за участю представників компанії «Сіменс». На засіданні констатувалося, зокрема, що майбутнє української металургії — це інноваційні технології. Але після цього у деяких засобах масової інформації відразу з'явився висновок: «Сіменс», мовляв, переконав парламентаріїв в екологічній безпеці сталепрокатного заводу...

У зв'язку з цим одразу хочу відзначити, що виїзне засідання комітету в Білій Церкві ми проводили зовсім не для того, щоб зайвий раз переконатися в достоїнствах всесвітньо відомої компанії «Сіменс». Вона — безперечний лідер з виробництва екологічно безпечного сталепрокатного устаткування. І в цьому ні у мене, ні у моїх колег-депутатів не було і немає жодних сумнівів. Скажу більше: особисто я визнаю би за щастя, якби такі сучасні «електроплавильні» саме тепер (а ще краще — вчора!) прийшли б на зміну старезним «українським» мартенам і гігантським металургійним комбінатам, у модернізацію яких наші «сталеві королі», на жаль, і зараз не кваліфікують вкладати свої неймовірні прибутки. До речі, результат такого господарювання, а точніше — халяжництва, як кажуть, навіть: найзабрудненіші території нашої країни — це все зони діяльності металургійних підприємств. При цьому їх згубний вплив стосується всіх природних ресурсів: повітряного середовища, води, ґрунту, що, у кінцевому рахунку, найнегативнішим чином позначається на здоров'ї людей. І тому не треба підмінювати предмет проблеми. Адже питання аж ніяк не в якості устаткування і технологій «Сіменса». І навіть не в якихось приватних вадах інноваційно перспективного, на мій погляд, проекту. В даному випадку йдеться про «брудні технології» прийняття рішень. Останнім часом не можна було не помітити масованого, тотального наїзду на громадську думку в зв'язку з будівництвом заводу під Білою Церквою. Переконали, що це — спланована акція з метою задушити будь-які спроби тверезої, об'єктивної оцінки ситуації. Попри всі запевняння про екологічну безпеку сталепрокатного заводу, більш як вісімдесят відсотків білоцерківців, як показали попередні громадські слухання з цього питання, виступають проти такого сусідства. У місті проходять акції протесту, а замість

відповідей на конкретно поставлені питання лунають запевнення в стилі: все, мовляв, гаразд, все законно. Більше того, сьогодні представники інвестора, органи влади і місцевого самоврядування починають стверджувати, що в місті начебто «ширяться підтримка» будівництва заводу. Але це не так! На адресу нашого комітету продовжують надходити звернення громадських організацій, окремих громадян з вимогою не на словах, а на ділі прислухатися до їхньої думки, покласти край свавілля, що триває. У самій Білій Церкві вже зібрано більше 15 тисяч підписів під вимогою переглянути прийняті раніше рішення про будівництво заводу. Наростає хвиля протестів і в інших містах — Богуславі, Миронівці Київської області, Корсуні-Шевченківському Черкаській області.

Без врахування думки територіальної громади важливі рішення приймати не можна

Конфлікт набув затяжного характеру. Під час виїзного засідання комітету ми головним чином переконалися в тому, наскільки стомилися люди від тривожної невизначеності, невір'я в можливість що-небудь змінити, від бездіяльності влади і некерівності, безконтрольності органів місцевого самоврядування. Ситуація — безвихідна, потрібні термінові заходи. І в даному разі єдино безпомилковий «алгоритм» прийняття будь-яких рішень — діяти за законом! Як відомо, влітку нинішнього року на сесії Київської обласної ради було ухвалено рішення: будівництво сталепрокатного заводу під Білою Церквою зупинити — до проведення в місті місцевого референдуму з цього питання. Це, можливо, і трохи запізніле рішення, але саме воно повинно стати точкою відліку. Без врахування думки людей такі важливі рішення приймати не можна.

З цього, власне, і треба починати — не порушувати Конституцію України, стаття 50 якої гарантує громадянам країни право на безпечне довкілля. Проте інвестор — підприємство з іноземними інвестиціями «Євро Фінанс Лтд», а також фактично органи місцевого самоврядування, що йдуть в нього на повідку, і низка державних структур визнали за можливе розмістити поруч з техногенно первантаженим містом ще один промисловий об'єкт, тобто переступили через Конституцію, хоча, безумовно, розуміли, що будівництво такого підприємства, м'яко кажучи, навряд чи сприятиме екологічному благополуччю Білої Церкви.

Порушення Конституції було тільки початком. Далі ми бачимо цілий букет порушень. Зокрема, 25,2 гектара угідь, виділених у Шкарівській сільраді Білоцерківського району під будівництво заводу, належать до розряду особливо цінних орних земель і це означає, що без узгодження з Верховною Радою ніхто не мав права розпоряджатися ними на свій розсуд. Так сказано у

Земельному Кодексі України. Однак інвестор, отримавши свою ділянку, відразу почав господарювати на території всієї(!) Шкарівської сільради, як у себе вдома, свавільно розпоряджаючись вже і місцевими піщаними кар'єрами (що суперечить закону «Про місцеве самоврядування в Україні»).

Цей чорний список наплювацького (по-іншому не скажеш) ставлення до норм чинного у країні законодавства можна продовжувати, але зупинюся ще на одному, надзвичайно важливому, на мій погляд, моменті. Відповідно до існуючої у нашій країні класифікації, споруджуваній сталепрокатний завод (потужністю 1,8 млн. тонн прокату на рік) належить до підприємств першого класу небезпеки. Водночас і Біла Церква, і прилягаючі до неї території (у тому числі село Шкарівка, на землях якого «втискують» завод) відносяться до зони посиленого радіоекологічного контролю, в якій заборонено будівництво підприємств, що завдають шкоди довкіллі! Хоча наголосити: ця норма зафіксована відразу в двох законах — «Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи» і «Про Генеральну схему планування території України». Поклавши руку на ці закони, робимо висновок: про розміщення під Білою Церквою підприємства такого класу, як сталепрокатний завод вказаної потужності, від початку не могло бути і мови!

Ціна питання — річка Рось

Проте, як відомо, добро на прихід інвестора саме в Білу Церкву дав у березні минулого року навіть парламентський комітет із промислової політики. Схоже, колеги поквапилися, не заглянувши у святиці, перед розпуском Верховної Ради... А якщо говорити серйозно, то треба просто визнати, що в наведеному вище списку порушень (за кожним з яких треба звертатися за Кримінальним Кодексом) підстава — корупційна. Маю на увазі навіть не якихось окремо взятих чиновників. Погодьтеся, спокусившись у даному випадку на «зелений» 750-мільйонний інвестиційний піріг, органи місцевого самоврядування (і держава в цілому!) виступили фактично в ролі корупціонерів стосовно людей — мешканців одразу кількох регіонів. Хоч як сумно це усвідомлювати, але нас просто купили. І єдині, хто за цих обставин продемонстрував, не побоююся цього слова, найвищий рівень правосвідомості, честі і гідності, це білоцерківці, жителі кількох інших, згаданих вище, міст, що активно стали на захист своїх законних прав. Сьогодні вони не відступають ні за жодні обіцянки, не бояться міліцейських кордонів, що їх влада виставляє проти акцій протесту...

На жаль, доводиться констатувати, що цю тривогу, біль горадян, які наражаються на небезпеку, так і не змогла зрозуміти і відчувати навіть спеціально створена парламентська комісія під керівництвом Ксенії Ляпіної, яка кілька місяців вивчала ситуацію, що склалася в Білоцерківському районі в зв'язку з будівництвом сталепрокатного заводу.

Лейтмотивом діяльності цієї комісії був девіз: треба шукати компроміс... Не маю наміру виставляти тут які-небудь оцінки. Важливі, у кінцевому рахунку, результат. І на нього ми повинні працювати спільно. Але тим часом у Білій Церкві «включили» у роботу так звані соціальні угоди, відповідно до яких інвестор зобов'язується «компенсувати» територіальним громадам збиток, що він завдає будівництвом і майбутньою діяльністю заводу. Зокрема, до 2014 року компанія «Євро Фінанс Лтд» обіцяє надати (у зв'язку зі шкодою, яку заподіює екології) «соціальну» допомогу місту Біла Церква на суму понад 420 млн. грн., Шкарівській сільраді — на суму трохи більше п'яти мільйонів. Важко сказати, за якими мірками підраховувалися ці «відкупні». Утім, суті справи це не змінює. Жодні соціальні угоди (хай би хто і на що за ними ні погоджувався) не вирішують ключову проблему нинішньої конфліктної ситуації.

Мешканці Білої Церкви та інших розташованих над Росєю міст продовжують протестувати проти будівництва сталепрокатного заво-

ду насамперед тому, що насправді реальна ціна цього інвестиційного проекту — річка Рось, цінність якої жодними грішми не виміряти, однаково, як і шкоди, яку завдаватиме їй у разі пуску сталепрокатного заводу в експлуатацію. Треба мати на увазі, що з виведенням заводу на проектну потужність він споживатиме щодоби більш як 10 000 кубометрів води. А це приблизно 1,5 відсотка від усього річного водного запасу Росі! Уже сьогодні підприємства, розташовані в басейні цієї річки, забирають у маловодні роки майже третю частину її стоку! При тому, що альтернатив немає — в регіоні практично відсутні підземні джерела водопостачання. Рось — природна водоїма чотирьох областей, і на сьогодні вона є єдиним джерелом водопостачання населених пунктів, в яких проживає кілька сотень тисяч громадян. І, зрештою, не в Шкарівці, і навіть не в Києві вирішувати її долю. А на неї претендує тепер (після введення в експлуатацію) і майбутній сталепрокатний завод, оскільки інших варіантів водопостачання підприємства не передбачалося...

Ми повинні, нарешті, усвідомити, що стан будь-якої річки, тим більше малої, — це інтегрований показник усіх, м'яко кажучи, витрат бездумного господарювання, і існує межа, переступивши яку, буде пізно говорити про відновлення (по-суті, реанімацію) цього джерела. З Росєю, на мій погляд, ми до такої межі вже підійшли! До речі, європейське законодавство зобов'язує країни ЄС забезпечувати управління водними ресурсами за басейновими принципами, і в більшості держав багато років так і працюють. Що це значить у нашому випадку? Насамперед жодне рішення щодо спорудження будь-яких об'єктів у басейні річки не може бути прийнято без схвалення Басейною радою, до складу якої входять, зокрема, і представники всіх розташованих там територіальних громад.

Не можна, звичайно, зменшувати і негативний вплив сталепрокатного виробництва також на інші сфери довкілля. Зокрема, вишло так, що новобудову розміщують по сусідству зі східним промвузлом Білої Церкви, який «забезпечує» місто лівовою частиною Станіонарних забруднюючих викидів в атмосферу. Так от, індивідуальний «внесок» майбутнього заводу в забруднення атмосфери може значно перевищити сумарний викид усього цього східного промвузла. Обґрунтовану тривогу викликає сьогодні також доля чорноземів, які потрапляють під ківш екскаватора. З одного боку, це родючі ґрунти, що формувалися тисячоріччями. З іншого — ми не маємо права забувати і про те, що ці величезні обсяги чорнозему вивозяться з IV зони — зони посиленого радіоекологічного контролю (а це вже створює небезпеку для тих місць, куди зняті ґрунти можуть бути вивезені). Судячи з нечепурності низки відповідних «погоджень», сотнями тисяч кубометрів безцінного ґрунту чиновники розпорядилися як чимось непридатним, нічого не вартим! Як це розцінювати — як байдужність, некомпетентність або щось більш серйозне?

І все-таки повторюся, ключовою проблемою є подальша доля ріки Рось. Завод її, певна річ, усю не «вип'є». Крім того, інвестор нібито обіцяє істотно обмежити (а то і зовсім виключити) скидання у ріку стічних вод. Але, за нашими розрахунками, Рось уже зараз «балансує» на межі катастрофи, з кожним роком втрачаючи здатність до самоочищення. Торік був перший «дзвоник»: у районі Корсуня-Шевченківського річка виявилася забрудненою настільки, що в ній на величезних ділянках не залишалося нічого живого! Потім почалися масові захворювання людей. Для забезпечення мешканців міста водою її довелося протягом двох місяців підвозити в автоцистернах. Неважко уявити, що може очікувати місто з двома сотнями тисяч населення, якщо, не дай Боже, щось подібне станеться в Білій Церкві.

Будівництво заводу має бути зупинено

І, нарешті, ще одна обставина, надзвичайно важлива у сформований

нині ситуації. Незважаючи на всі запевняння про «законність» існуючих рішень і «погоджень», до будівництва сталепрокатного заводу приступили без затвердженого належним чином проекту. На сьогодні існують поки що лише техніко-економічні обґрунтування (ТЕО), причому у всіх відношеннях вони, м'яко кажучи, дуже далекі від досконалості. Тому особисто у мене висновок один: будівництво заводу повинно бути негайно зупинено. Якщо інвестор ігнорує рішення Київської облради — отже, треба владу задіяти, дати відповідні доручення Генеральній прокуратурі України.

Такого висновку дійшов і комітет після детального розгляду ситуації, що склалася. А поставилися до її вивчення ми ґрунтовно і неупереджено. Проаналізовано величезний обсяг матеріалів, отриманих від Кабінету Міністрів України, Міністерства охорони навколишнього середовища, Міністерства промислової політики, Міністерства регіонального розвитку і будівництва, Міністерства з питань житлово-комунального господарства, Державного комітету водного господарства, Держкомітету з земельних ресурсів, Державного науково-дослідного і проектного інституту металургійної промисловості «ДІПРОСТАЛЬ», органів місцевої влади і самоврядування Київської області і Білоцерківського району, ТОВ «Євро Фінанс Лтд», громадських організацій. Це дало можливість розглянути ситуацію з усіх точок зору. Крім того, на проведеному в Білій Церкві виїзному засіданні комітету всім зацікавленим сторонам, включаючи представників територіальних громад і громадських організацій, було надано можливість висловити своє ставлення до будівництва сталепрокатного заводу поблизу міста.

Усвідомивши у такий спосіб стан справ, комітет переконався, що все зовсім не так райдужно, як нас у тому прагнуть переконали й інвестори, і окремі органи влади. Під час узгодження ТЕО будівництва і вибору земельної ділянки найгубішим чином порушувалося законодавство України. Не проведено комплексної державної експертизи остаточного проекту будівництва, що неприпустимо при рішенні питання такого масштабу і такої потенційної небезпеки для навколишнього середовища і є порушенням законів України «Про екологічну експертизу» і «Про інвестиційну діяльність»... Це, так би мовити, базові порушення законодавства України, що лежать на поверхні, але до яких, поки не втрутився комітет, нікому, крім громадськості, не було діла.

Зваживши всі аргументи, комітет рекомендував Кабінету Міністрів України призупинити діяльність зі спорудження ТОВ «Євро Фінанс Лтд» сталепрокатного заводу до проведення комплексної державної експертизи проекту будівництва заводу й одержання позитивного висновку Державної екологічної експертизи саме на проект «будівництва». Комітет відзначив і той факт, що під час ухвалення рішення про будівництво сталепрокатного заводу не були враховані ні загрози екологічному стану річки Рось і забезпеченню водними ресурсами водокористувачів, що знаходяться нижче по течії річки, ні потенційне збільшення (майже вдвічі) забруднення атмосфери. Більше того, не вирішене питання забезпечення безперервного водопостачання самого майбутнього заводу на випадок настання маловіддів. І можна з упевненістю стверджувати, що в таких кризових ситуаціях завод навряд чи зупинять, а річка може бути вичерпана до дна. Тому рекомендовано в ході проведення комплексної державної експертизи і державної екологічної експертизи особливу увагу звернути саме на ці питання. Крім цього, комітет рекомендував Генеральній прокуратурі України перевірити законність будівництва ТОВ «Євро Фінанс Лтд» сталепрокатного заводу поблизу міста Біла Церква.

Виконання прийнятого комітетом рішення поставлене під найсуворіший контроль. Упевнений, ми змусимо поважати закони держави і людей, котрі у ній живуть.

Друкується за квотою Комітету з питань екологічної політики, природокористування і ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи.

Барель нафти ОПЕК подешевшав до 44 доларів *(Укрінформ)*

Учора в чотирьох областях унаслідок ускладнення погодних умов було знеструмлено 75 населених пунктів *(Укрінформ)*

У НОМЕР

Держдума продовжила повноваження президента Росії з чотирьох до шести років

Учора російська Держдума схвалила в третьому, остаточно-му, читанні поправки до Конституції РФ, які збільшують терміни повноважень президента Росії з нинішніх чотирьох до шести років, а Держдуми — з чотирьох до п'яти років, **повідомляє Укрінформ**. За прийняття поправок проголосували 392 депутати, проти — 57 (усі — комуністи), таких, що утрималися, не було. Нові терміни застосовуватимуться до президента і Держдуми, які будуть обрані після набрання чинності поправок. Поправки до Конституції діятимуть від дня офіційного опублікування після того, як їх схвалять не менш як дві третини регіональних парламентів.

СПОРТ

Абсолютно правильне рішення

Віталія Кличко визнано людиною року за версією престижного німецького журналу GQ. Кличко був кращий у номінації «Повернення року». Після 1400 днів перерви український боксер змусив капітулювати чемпіона світу за версією Всесвітньої боксерської ради (WBC) Семюеля Пітера з Нігерії.

«Я щасливий одержати цю премію, — сказав Віталій Кличко. — Це означає, що моє повернення було абсолютно правильним рішенням». Нагороджувала боксера американська співачка Грейс Джонс. Кличко-старший уперше одержує престижну премію журналу GQ. 2006 року його молодший брат Володимир уже був визнаний гідним цієї нагороди.

Любитель футболу і фотосесій

Стала відома бригада арбітрів, котра в четвер, 27 листопада, обслуговуватиме матч третього туру групового раунду Кубка УЄФА «Галатасарай»—«Металіст». Це судді з Польщі. Очолює бригаду Яцек Гранат (42 роки). Він — арбітр ФІФА з 1994 року. За кар'єру провів майже чотири десятки міжнародних матчів. У середньому в одній зустрічі з десяти він призначає пенальті. Так «часто» він показує і червоні картки. У середньому за поєдинок Яцек показує 4,3 жовтих карток, з них 2,5 — гостям. Хобі Граната — колекціонування футболу. Одного разу (2002 року) йому пощастило судити матч бельгійського «Генка» і мадридського «Реала» (підсумковий результат 1:1, кожний із команд поляк показав по три «гірчичники»). Після матчу він, не соромлячись, зайшов до роздягальні іспанців, щоб попросити там футболку однієї «зірки».

Зрештою, пан Гранат викликав гнів бельгійців. Річ у тім, що арбітр вирішив сфотографуватися з іменитими гостями, а гравців «Генка» попросив... відійти вбік і не влізати в кадр! До слова, після 2002 року поляк не судив жодного матчу Ліги чемпіонів, зосередившись на матчах Кубка УЄФА й кваліфікації чемпіонату Європи.

Асистенти арбітра — Мацей Шиманик і Радослав Сейка. Резервний арбітр — Ярослав Жиро.

У президента ФК «Динамо» ювілей

Сьогодні 50 років виповнюється президенту футбольного клубу «Динамо» Київ Ігорю Суркісу. Редакція газети «Голос України» приєднується до численних привітань ювіляра. Бажаємо йому всіляких гараздів, а його команді дзвінких перемог в Україні і за кордоном.

Фінансова криза процес цукроваріння не підсолодила

ВРОЖАЙ

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Черговий вихід до журналістів «генералів» цукровиробництва відбувся на організованій ними ж конференції «Цукрова промисловість України — робота в умовах фінансової кризи». У столиці зібралися директори окремих підприємств та компаній, представники громадських харчових об'єднань. Вони по черзі скаржилися на проблеми, які обсіли галузь, тоді як уряд на погіршення ситуації та звернення цукровиків ніяк не реагує.

Цукор, йшлося під час конференції, чи не єдиний харчовий продукт, який у 2007/2008 маркетинговому році не дорожчав. Середня оптова ціна однієї тонни за цей період становила 2 тисячі 826 гривень, тоді як витрати на виробництво сягають 3 тисяч 215 гривень. Відтак, зовсім дивними є підходи уряду щодо внутрішнього ринку. Бо ж невинувато завозиться в Україну білий цукор, вироблений із тростинного цукру-сирцю в режимі вільної торгівлі з Білоруссю. Його собівартість нижче за буряковий. На імпорт такого солодкого піску Міністерство економіки з початку року видало ліцензій на 98 тисяч тонн.

Також, ремствують працівники галузі, з Прибалтики на терени нашої держави продовжує надходити цукор із цукру-сирцю, що містить какао. У такий спосіб імпортери мають можливість цілком легаль-

но завозити солодкий пісок, не порушуючи законодавство.

Необхідність попередньої оплати за газ змушує цукрові заводи, починаючи з середини вересня, масово реалізувати цукор в умовах сезонного перенасичення внутрішнього ринку за оптовими цінами нижче рівня собівартості. Отож за вересень-жовтень підприємства втратили понад 180 мільйонів гривень. Загальні ж збитки заводів можуть сягнути щонайменше мільярда гривень. Фінансова криза лише підлила масла у вогонь. Практично припинено кредитування цукрових заводів, що може призвести до загибелі великої частини вирощеного врожаю буряків. А злет цін на матеріально-технічні ресурси (в середньому в півтора разу) позбавив можливості стати цьогогоріч до переробки чотири десятки підприємств, що спричинило скорочення більш як 40 тисяч робочих місць та додало соціальної напруженості сільській місцевості, де зазвичай розташовані цукрові заводи.

Своє бачення шляхів виходу із ситуації цукровари виклали у відкритому листі. Надіслали його на адресу Верховної Ради, а також Президента та Прем'єр-міністра України.

Галина КВІТКА.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

«З 1917-го»...

Так хтось з учасників імпровізованого мітингу, присвяченого здачі в експлуатацію газової магістралі на центральній садибі приміського радгоспу ім. П. Осипенка, відреагував на слова голови правління ВАТ «Севастопольгаз», депутата Севастопольської міськради Сергія Живодуєва про те, що на газ в Орлівці чекали довго.

Живодуєв пояснив ритм робіт особливостями фінансування будівництва восьмкілометрового газопроводу: «Зазвичай такі масштабні проекти реалізуються за рахунок коштів держбюджету. У нас, у Севастополі, газифікацію сіл Нахимовського району фінансує бюджет міський».

У церемонії першого запалювання газового пальника в будинках ветерана Сергія Федоровича Карнаухова, Олени Шабрат, Алли Дуплиної та інших брали участь голова міськдержадміністрації Сергій Куніцин і голова міськради Валерій Саратов. Обидва підтвердили, що «у питаннях соціально-економічного розвитку сіл гілки влади Севастополя солідарні». Такий настрій влади має додати оптимізму ста тридцяти п'яти родинам, які написали заяви з проханням газифікувати їхні житла.

Микола МАГДИЧ.

Севастополь.

Знову — про газ, знову — про борги

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Заступник голови правління «Нафтогазу» Володимир Триколич ще до трансляції бесіди Медведєва з Міллером визнав наявність боргу перед «Росукренерго» — швейцарським трейдером, що поставляє куплений у «Газпрому» середньоазійський газ в Україну. Щоправда, озвучена ним сума вдвічі менша, ніж у кремлівській версії. «Сьогодні борг, з урахуванням всіх нюансів, становить 1,26 — 1,27 млрд. дол.», — цитують пана Триколича агентства. «Росукренерго» офіційно підтверджує слова російського Президента й глави «Газпрому». Джерело, близьке до російсько-українських переговорів, пояснило виданню, що «Нафтогаз» озвучує тільки обсяг простроченої заборгованості. «Нафтогаз» прострочив виплату близько 400 млн. дол. за вересень і всю суму за жовтень (приблизно 900 млн. дол.). А 2,4 млрд. — сума, що враховує поточні несплачені за листопадове постачання, які за згодою сторін повинні закритися авансом, а також пені й штрафи за регулярні зриви графіку перерахування коштів протягом півроку з моменту укладання контракту між «Нафтогазом» і «Росукренерго» у квітні 2008 року. Штрафів «набігає» ще близько 200 млн. дол., і якщо ситуація не зміниться, то до кінця листопада санкції збільшаться ще на 100 млн. дол.

Експерти впевнені: найближчим часом «Нафтогаз» не зможе повернути борг «Газпрому», що призведе до значного зростання вартості газу для України.

Автомобілі кради... самі у себе

Три таких випадки за останній тиждень було зафіксовано у Центральному відділі міліції Хмельницького. Один із «потерпілих», відомий у місті підприємець, заховав власну машину на стоянці й повідомив про її викрадення.

Ще одній заяві передувало конфлікт воля із співробітниками ДАІ. Коли чоловіка попросили зупинитися, він почав тікати, оскільки був напідпитку. Заїхавши у спальний район, правопорушник припаркував авто на газоні й утік.

Міліціонери ж доправили «Жигулі» на штрафмайданчик. А вранці горе-порушник приніс заяву про зникнення транспортного засобу.

Ще один майстер на вигадки, щоб не нести відповідальності за скоєння ДТП у стані алкогольного сп'яніння, заховав іномарку в кущах, а потім подав заяву про викрадення. Тепер усі «пограбовані» нестимуть адміністративну відповідальність.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

ФОТОФАКТ

У столичній дитячій школі мистецтв №2 імені М. Вериківського відбувся конкурс «Безсмертне слово Миколи Гоголя» серед учнів театральних відділів початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів, присвячений 250-річчю від дня народження письменника.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Найближчим часом «Нафтогаз» не зможе повернути борг «Газпрому»

На висококваліфіковану робітничу силу попит є завжди

Наступного року можливе зростання безробіття до восьми відсотків

На жаль, безробіття сьогодні вже не очікування, а реальність, стверджують у Державному центрі зайнятості. Його директор Володимир Галицький не сумнівається, що економічна криза змінить структуру економіки, а вона, у свою чергу, поміняє структуру зайнятості.

В основі попиту на робітничу силу лежить матеріальне виробництво. Тому проблема висококваліфікованої робітничої сили в будь-якій ситуації залишиться актуальною.

Зниження попиту з боку торгових партнерів України, падіння цін на експорт і зростання на імпорт, за прогнозами Міжнародного валютного фонду, можуть призвести в 2009 році до зниження реальних обсягів ВВП на чотири відсотки.

— Відповідно до класичних економічних законів, зниження обсягів ВВП на два відсотки спричиняє зростання економічного безробіття на один відсоток. Таким чином, можна очікувати зростання безробіття наступного року до 7—8 відсотків (на сьогодні цей показник становить 6,2 відсотка),

— прогнозує Володимир Галицький. — В умовах кризи 1998 року рівень безробіття сягав 11,3 відсотка економічно активного населення. І навіть за таких умов залишався попит на робітничу силу.

На жаль, молодь «у робітники» йти не хоче. Причин багато: і низька зарплата, і малопривабливі умови праці, а головне — ці професії не престижні. За словами голови Конфедерації вільних профспілок Михайла Волинця, в суспільстві закріпився певний стереотип про робітників як про представників соціального дна. Через це в заводських цехах і шахтах сьогодні більш як 90 відсотків робітників передпенсійного віку, а молоді — менш як сім відсотків. Дефіцит робітничих спеціальностей в Україні становить 200 тисяч, і, на думку М. Волинця, збільшу-

ватиметься, незважаючи на нинішній спад виробництва.

Експерти стверджують: підняти престиж робітничих спеціальностей тільки за рахунок зарплат не можна. Потрібно створювати якісно нове робоче місце, що відповідає сучасним стандартам, з використанням нових технологій виробництва. Однак виконавчий директор Конфедерації роботодавців Олексій Мірошніченко вважає, що модернізація підприємств може призвести до масових звільнень, до чого українська економіка поки що не готова.

Володимир Галицький не виключає варіанта, коли в умовах кризи можливе регулювання не зайнятості, а і без того низької заробітної плати, її заморожування.

— У нас, як і в Росії, структура заробітної плати складається з двох частин — постійної (це приблизно 40 відсотків від усього заробітку) і змінної (премії, надбавки, заохочення — 60 відсотків). Змінна частина не закріплена законом,

і знизити її не важко, — каже співрозмовник. — На Заході персонал скорочують відповідно до скорочення виробництва, і одразу створюють нові робочі місця. А в нас свої методи: ми знижуємо рівень зарплати, в такий спосіб «розмазу-

Середній розмір зарплати по Україні в січні—вересні цього року становив 1773 грн. (приблизно 250 євро). Для порівняння: цей соціальний норматив у Португалії обчислювався у 470 євро, у Греції — 668, у Франції — 1250 євро.

ємо» кризу тонким шаром по всіх громадянах. Я вважаю, це неправильно.

Сьогодні роботодавцям важливо зберегти кваліфікований персонал. У 90-х роках минулого століття на вітчизняних суднобудівних заводах пройшло масове звільнення. Кадри було втрачено, і галузь дотепер не відновлено. Щоб не

повторити такої помилки, нині розроблено законодавчий пакет, який найближчим часом має затвердити Кабінет Міністрів.

— У ньому є норма, що допоможе роботодавцям залишити на виробництві найбільш кваліфікованих працівників, — пояснює директор ДЦЗ. — Вона стосується часткової зайнятості. Кваліфікований працівник залишається на виробництві, але на період кризи він на підприємстві тимчасово виконує роботи, не пов'язані з його рівнем кваліфікації. При цьому його роботодавцеві Фонд загальнодержавного страхування на випадок безробіття компенсує заробітну плату в розмірі

не вище, ніж прожитковий мінімум. І ще щось платити такому працівникові підприємство. З одного боку, в такий спосіб ми підтримуємо роботодавця, а з другого — «прив'язуємо» працівника до цього підприємства. Адже криза — це явище тимчасове. Вона не навжди. Її треба пережити.

Ольга ВІТЕР.

Під кожен обмінник — по міліціонеру

ГРОШІ

Офіційний курс долара США до гривні, встановлений Нацбанком на 21 листопада, досяг свого історичного максимуму.

Вартість ста «зелених» становила 599,8800 гривні, що перевищувало рекорд, встановлений днем раніше. Це спонукало Президента країни вперше публічно розкрити курсову політику Нацбанку, наслідком якої є здешевлення національної грошової одиниці. Від початку місяця офіційний курс «солодкої парочки» зріс на 4,14 відсотка, від початку кварталу — на 23,41.

Торги безготівковим долларом на міжбанківському ринку за схемою валютного аукціону, які засвідчили стрімке зростання попиту, посягли підозри в Віктора Ющенка, що без спекулятивних операцій в середовищі комерційних банків не обходиться, а відтак інструмент їх потужного рефінансування тільки провокує девальвацію гривні.

Будьмо простіші: переважна більшість банків клієнтські, тому вони продають сьогодні долари передусім своїм клієнтам для поповнення депозитів і закриття кредитів. Через це валюти в обмінниках хронічно не вистачає, і саме через це банкіри скаржаться на недостатній обсяг валютних інтервенцій з боку Нацбанку.

Президент країни не погоджується. У листопаді, каже він, Нацбанк рефінансував 110 банків на 40 мільярдів гривень; 94 банки одержали кредити на 28 мільярдів гривень терміном більш як на рік, 71 — кредити овернайт обсягом 29 мільярдів гривень; отже, наднормативна ліквідність без урахування резервів сягнула 15,7 мільярда гривень.

Разом із Президентом цікавиться і чимало спостерігачів: де гроші? Якщо комбанки жаліються на проблеми з ліквідністю, а на міжбанку спостерігається ажіотажний попит, то, вочевидь, гривня полює на «зелений». Це підтверджує і статистика: попри те, що в Нацбанку запевняють, буцімто система кредитує реальний сектор на пристойному рівні, інвестиції в

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

основний капітал за дев'ять місяців скоротилися мало не вдвічі.

У ході валютного аукціону Нацбанк продав 658 мільйонів долларів США, але наступного дня відмовився від інтервенції. Тому до кінця сесії, каже перший заступник голови НБУ Анатолій Ша-

повалов, курс долара США зріс до 6,425—6,426 гривні.

В обмінниках «зеленню» вже не пахне, а біля них (дежа-вю!) крутяться міняйли. Відтоді, як шановний регулятор повідомив про свій намір ліквідувати з 1 січня наступного року ті обмінні пункти валют, які працюють за агентськими угодами, — до ялинки вони будуть з грішми! Відтоді, як він прив'язав обмінний курс до офіційного, проігнорувавши ринковий на міжбанківському ринку. А тепер, правильно, треба кликати під кожен обмінник по міліціонеру!

Президент сказав, а всі цілком слушно подумали, що рефінансування комбанків — це правильний шлях, якщо дивитися під ноги. Бо вже очевидно, що в боротьбі з інфляцією вже не такі страшні товарні шоки, як девальваційні очікування, за якими стоїть подорожчання імпорتنих товарів і послуг.

Що робити тому, кому потрібні сьогодні долари США для погашення валютного кредиту? Сподіватися на те, що міліціонер біля обмінника нестиме службу справно.

Сергій ВЛАД.

Очікується скорочення витрат на мобільний зв'язок

Інвестиційна привабливість українського ринку зв'язку знизилася. Про це повідомив журналістам генеральний директор Фонду Altimo Кирило Бабаєв, коментуючи публікацію четвертого випуску Індексу Altimo, що характеризує привабливість ринків зв'язку 80 найбільших країн.

«Динаміка негативна. Слабкість фундаментальних показників української економіки, високий рівень проникнення мобільного зв'язку і велика залежність економіки від зовнішніх ризиків змусили інвесторів переглянути оцінки привабливості телекомунікаційного сектора

України», — сказав він. За його словами, «Індекс Altimo показує відносно низьку інвестиційну привабливість країни». «У контексті світової економічної кризи ми не очікуємо, що в найближчий рік відбудеться перелом цього негативного тренда», — додав К. Бабаєв.

Консульство Польщі буде у Вінниці

— Рішення про відкриття Генерального консульства Польщі у Вінниці уже прийнято. Сподіваюся, через декілька місяців зможемо оформляти візи, — повідомив під час перебування у місті над Бугом Генеральний консул Республіки Польща в Києві пан Гжегож Опалінський.

Візи на виїзд до Польщі в новому консульстві видаватимуть для жителів декількох областей, сусідніх з Вінниччиною. Вінниччани матимуть спрощені процедури для поїздок до Свентокшиського воєводства. За словами Генерального консула, таке рішення прийнято у зв'язку з 50-річчям співробітництва Вінниччини та названого воєводства Польщі.

Вінниця стала шостим консульським містом у державі. А ось Генеральне консульство Польщі в Києві ліквідують, додав пан Гжегож Опалінський. Сам він працюватиме далі у Львові. Про місто над Бугом йому нагадуватиме пам'ятна медаль вінничанина, яку гостю вручили на знак подяки за гарну новину.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

ФОТОФАКТ

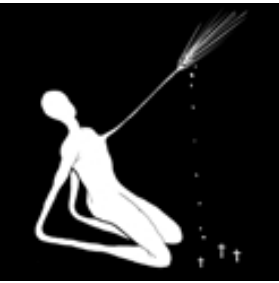
У військовому параді з нагоди 90-річчя незалежності Латвії, що відбувся в її столиці Ризі, взяли участь представники різних родів військ.

Фото СІНХУА/Українформ.

В обмінниках «зеленню» вже не пахне, а біля них (дежа-вю!) крутяться міняйли

Завтра Папа Римський Бенедикт XVI виступить зі зверненням перед прочанами з України та українською громадою Італії з нагоди 75-х роковин Голодомору (*Укрінформ*)

Читачі «Голосу України» розповідають:

Олена Ткаченко (Чернігів):
«У нас на городі біля горіха є дві могили. Тут поховані мої прадід і прабабуся. У 1933 році вони відмовилися їсти на користь своїх дітей, аби ті вижили. Моя мама вижила, але теж постраждала від голоду — у неї дуже боліла голова. То був наслідок голодної молодості, коли організм для розвитку не отримав необхідніших елементів... У День пам'яті ми вшануємо наших рідних, усіх загиблих українців виставленою на підвіконні свічкою».

Володимир Бірчак, 21 рік, студент історичного факультету Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка, голова молодіжного науково-пошукового товариства «Обереги»:

«Уже п'ятий рік я беру участь в акції «Сопричастя», ініційованій Спільною українською молоді. Ми добровільно відмовляємося від їжі впродовж 33 годин, щоб хоч на мить відчутти ті страждання, яких зазнавали мільйони українців 75 років тому, щоб духовно з'єднатися з ними. А ще молимося за їхні душі, намагаємося зробити якусь добру справу: зробити пожертву, допомогти потребуючим, відмовляємося у ці дні від музики, розваг. Для чого це потрібно? Щоб не забути страхіть, які пережили українці, щоб історія нас-таки чомусь учила. Щороку до нас приєднується дедалі більше молодих людей, отже, їм це потрібно?»

Олексій Чернявський, робітник, 60 років (Черкаська область):

«У дитинстві, коли моя мати випікала у печі хліб, вона завжди говорила:

«Аби тоді, у голод, нам, дітям, давали хоч по маленькій, хай навіть цвілій, скориночці хліба — скільки б залишилося живими...»

Ненька часто розповідала про 33-й, їй тоді було тринадцять літ, і вона добре пам'ятала все жахіття голодомору. Як у колгоспних яслях померло десятеро дітей, бо їм зварили суп з пшоно-потерті, в якому було насіння блекоти. Як мерли цілими сім'ями на їхньому кутку. Як збожеволіла жінка на одному з хуторів, зарізала свою дитину і з'їла її... Слухаючи зараз розповіді про голодомор, відчуваю душевний біль, гнів проти комуністичного тоталітарного режиму, котрий катував безневинних жертв. На жаль, часто у засобах масової інформації трагічне минуле висвітлюється однобоко і невміло. А державна ідеологічна політика також непродумана, нав'язлива і часто викликає спротив і незрозуміння у людей, котрим невідомі були найстрашніші сторінки нашої історії».

Ксенія Куликова, 82 роки, уродженка Вінниччини (Львівська область):

«У 33-му я була дівчинкою, але пам'ятаю, як ми збирали в лісі траву леґорд (черемшу), дуже пухли від неї. Ще рвали цвіт акації. Мама із знайомою продали якісь лахи на станції, обміняли на вузлик крупи. Її у лісі перестріли бандити, побили, крупу забрали. Мама ледве доплелася додому, дядько допоміг їй вилізти на піч. А простягаю їй кілька бубок ягід — знайшла на галявині, а вона мою руку відводить і шепоче: «Сама, сама з'їж... Вранці буджу її, а вона мовчить. Я до дядька: «Мама чогось мовчить». А він: «Вона померла вже...». Поховали її в ямі, обклали дошками. Мала я двох сестер і брата зведеного. Вони теж померли з голоду...»

Скорбота без святотатства

Як відомо, президент Росії Дмитро Медведєв відмовився брати участь у жалобних заходах з нагоди 75-річчя Голодомору, бо побачив за ними не трагедію «братнього» народу, а політичний спекуляції нинішньої української влади, які не додають позитиву міждержавним відносинам двох країн. Що ж, у кожного своя позиція і свій «позитив». Якщо його вбачають у продрознарядках, що надходили в Україну з Москви, і трактують таку практику як традиційну дружбу, затьмарену лише нині політикою Віктора Ющенка, то й нам таких гостей бачити не конче. Хоча справді за міждержавні відносини прикро.

Бо принижують їх не в Києві, а в тій столиці, де останнім часом так загострено хворобливо сприймають кожний наш непродуктивний порух, наче стосується він не іншої країни, а загрожує безпосередньо їм. Президент України в інтерв'ю іспанським журналістам зізнався, що не має великого бажання коментувати і відмову, і послання російського колеги, які демонструють «неадекватне ставлення до трагедії українського народу». Ця історична омана принижує мільйони безневинно вбитих людей.

Віктор Ющенко відкидає твердження Дмитра Медведєва, що масштаби голоду було спричинено

перегинами місцевих керівників, про що не знали в Кремлі. Таке пояснення просто комічне. Тотальний контроль, який Сталін та його каральні органи встановили не лише над окраїнами околиць радянської імперії, а й над приватним життям людей — від розмов на кухні до шепотіння в ліжку, не міг не зафіксувати мільйонів жертв «перегину». Звичайно, якщо зважити на те, що нині у РФ небаченими темпами реабілітується сталінізм, а нова концепція курсу історії Росії трактує його репресії як «раціональний засіб управління країною», то можна не дивуватися позиції нинішніх правителів сусідньої країни. Для них вбивство мільйонів українців виправдане «раціональною доцільністю»: так справді стало простіше управляти країною.

Тільки в Україні існували «чорні списки» для винищення селянства, звертає увагу Віктор Ющенко. Потрапити до такого списку за невиконання плану здачі зерна було еквівалентно смертному вироку: в селян відбирали всі продукти і забороняли залишати місце проживання. У результаті такого сурового припису гинули всі — від немовлят до стариків. Інколи люди помирали неподалік фабрик, де з пшениці вироблявся спирт. Такого, зауважує Президент, не було більше ніде.

Віктор Ющенко стверджує: ще три роки тому він пропонував вшанувати пам'ять жертв Голодомору разом з Росією і її лідерами. Тоді «навіть склалося враження, що мене зрозуміли, але потім це питання прийняло несподіваний поворот...» Несподіваний хіба що для нас. Три останні роки в Росії її лідери з особливим ентузіазмом працюють над ідеєю вшанування пам'яті катів.

...У відмові Дмитра Медведєва прийхати сьогодні до Києва є позитивний момент. Менше святотатства — більше щирої скорботи. Невинно убієнні заслужили на неї, як на шматочок хліба...

Людмила КОХАНЕЦЬ.

На знімку: репродукція з виставки до 75-х роковин Голодомору, розгорнутої в Українському домі.

Репродукція Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Пролежали вони недовго. Померли, хто де...

У мого прадіда Захара було одинадцять дітей, у його рідної сестри Палашки — п'ятеро. Жодного не залишилося.

Під час голоду 1932—1933 років, коли вимерло півсела Фарбоване Яготинського району на Київщині, з їхніх комор винесли все до останньої зернини, забрали все істівне до крихти. Прадіду лишили тільки худощу півживу корову, яка давала трошки молока.

«Це молоко сильно розводили водою й, поки можна було, давали потроху сестриним малим, але взимку, коли почали пухнути власні, — перестали. Я тоді жінці сказав: хтось із дітей помре — і ти не житимеш». У селі, розказував, було тихо-тихо. Якось зайшов до сестриної хати, а там на лавках, на печі, на долівці чи навіть у самій печі — опухлі з голоду малі: очі в них великі, зосереджені, хворі, вже майже ні на що не реагують. «Пролежали вони недовго. Так вони, усі п'ятеро дітей з Палашкою і чоловіком померли, хто де лежав. І допомогти їм ніхто просто не міг — не було чим». Своїх прадіду Захару врятувати вда-

лося, та не знав, що смерть їх дожене: всі одинадцять померуть майже одразу після голодних тридцятих. А через 13 років трагедію переживе уже його син Петро...

...До кінця життя дід Петро, поївши, обережно збирав рукою зі столу крихти хліба і доїдав їх усі. Він більше ніколи в житті не міг наїстися доскоху і навіть на животі зробив татування «Вечно голоден». Адже 1946—1947-го Петру, тоді найстаршому, 12-літньому, синові, довелося стати головою родини: дід Захар уже тоді відійшов, а прабабцю посадили до в'язниці за те, що збирала на полі мерзлі буряки, що залишилися після збирання врожаю.

Тож діду Петру довелося старцювати, щоб урятувати меншеньких. «Уже опухлий трирічний брат Ванечка сидів коло вікна й чекав, що я щось принесу поїсти. Такого страху й голоду я не знав більше ніколи в житті. Це — найстрашніше, що може трапитися з людиною», — розказував дід мамі, яка переказала його слова й своїм дітям.

Анна БОЙКО.

Подякували полякам за розуміння і підтримку

Офіційна церемонія відкриття пам'ятного знака жертвам Голодомору 1932—1933 років відбулася 18 листопада в Кракові біля українського греко-католицького храму ім. св. Норберта в центральній частині міста.

Відкриваючи церемонію, Генеральний консул України Михайло Бродович відзначив, що Голодомор 1932—1933 років в Україні був безпрецедентним злочином сталінської тоталітарної системи проти українського народу, який став, по суті, національною катастрофою. Під час свого виступу Надзвичайний та Повноважний Посол України в Республіці Польща Олександр Моцик наголосив на важливості цієї події і висловив подяку керівництву Республіки Польща за офіційне визнання Голодомору в Україні та окремо владі міста Кракова і Малопольського воєводства за підтримку та сприяння у відкритті пам'ятного знака жертвам Голодомору в Україні 1932—1933 років. Відкриття відбулося в урочистій обстановці. Перед присутніми виступили також директор Краківського відділення інституту національної пам'яті Республіки Польща М. Ласота та митрополит Вроцлавсько-Гданський Володимир Ющак, який освятив пам'ятний знак та провів панахиду за померлими від Голодомору.

На знімку (зліва направо): Генеральний консул України Михайло Бродович, Надзвичайний та Повноважний Посол України в Республіці Польща Олександр Моцик та отець Мирон.

Фото Генерального консульства України в Республіці Польща.

Народе мій, у твоїй правді — сила

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Національна книга пам’яті жертв Голодомору 1932—1933 років, презентація якої днями відбулася в Українському домі, поки що вміщує близько дев’ястот тисяч імен. Вона складається з 17 обласних томів, одного київського й одного загального всеукраїнського тому. Це — перший етап роботи: за тричотири роки вийде друге видання, в якому дослідники планують згадати вже три з половиною мільйони жертв геноциду. Робота має тривати доти, доки не буде встановлено ім’я кожного співвітчизника, вбитого голодом.

Зафіксовані у Національній книзі 6 тисяч записів (за півтора року зібрано свідчення 204 тисяч очевидців голодомору), зібрані документи переконують: не природні умови викошували людей по українських селах, а жорстокий комуністичний режим. Бо не вітер видував з дитячого рота окрась хліба, не град вибивав з рук останній колосок, не дощ гасив полум’я під порожнім горщиком: за найвищими директивами Кремля це робили двоногі тварини —

служки режиму. То кого і що захищають нині їхні духові спадкоємці — жертв чи нелюдів, правду чи звірство?

Під час жалобного тижня часопис трагедії презентували в багатьох областях України. Зокрема, в кіровоградському томі, розповідає наш власний кореспондент Петро Мельник, увічнено пам’ять 42 тисяч земляків, померлих на території краю у роки великого голоду. Зі словами скорботи виступили доцент кафедри історії України факультету історії та права Кіровоградського державного педагогічного університету імені В. Винниченка Світлана Проскурова, голова обласної ради Микола Сухомлин, голова облдержадміністрації Василь Моцний (на знімку).

Примітно, що нинішні заходи, як правило, позбавлені офіційно-казенної мішури. Більш пам’яті перекреслює штампи. І це також є ознакою правди. В якій — і сила народу, і його дух.

Людмила КОХАНЕЦЬ.
Фото Петра МЕЛЬНИКА.

У Луганську презентували фільм про трагічні події

Фільм-реквієм «Жива пам’ять», що розповідає про трагічні події 1932-33 років на Луганщині, став логічним продовженням заходів, що проводяться в області до 75-х роковин Голодомору в Україні. Сюжет фільму побудований на архівних документах, коментарях істориків, дослідників та свідків тих історичних подій. Деякі матері-

али було оприлюднено вперше. Головна ідея кінорозповіді полягає не лише у показі історичної правди, а й у висловленні глибокої шани до людей, які пережили те лихоліття. Як сказав на презентації голова Луганської держадміністрації Олександр Антипів, сьогодні перед нащадками постає завдання надзвичайної моральної та полі-

тичної ваги — гідно вшанувати пам’ять жертв цієї людської трагедії. Авторами фільму стали провідні історики та дослідники Голодомору на Луганщині. Серед них Анатолій Климов, Володимир Семистяга, Микола Старовойтов та інші.

Алла АНТИПОВА.

Луганськ.

На березі Збруча знову прикордонний стовп

Межовий стовп, пронизаний колючим дротом і обвитий пшеничним колоссям, перев’язаним вишитим рушником. Він стоїть на брилах родючого українського чорнозему.

Внизу напис: «Мільйони їх, мов колоски на ниві, були й нема, були й нема...». Пам’ятник жертвам Голодомору 1932-33 років встановлено поблизу селища Підволочиська — на тому місці, де колись прикордонний стовп ділив Україну. Вздовж Збруча багато сіл на його правому і лівому берегах носять однакову назву. Поділені великою політикою села, поділені родини. Мешканка села Мислової, що в Підволочиському районі Тернопільщини

(на протилежному березі є Мислова хмельницька), Іванна Осадчук згадує розповіді родичів. Щоб дати про себе знати, донька на тому березі Збруча, коли на весіллі її взяли танцювати, кричала в такт музиці: «Я жива, я жива!», а на цьому березі ридала мати. Скільки історій тих страшних часів передаються від покоління до покоління у навколишніх селах. Роман Гнецько каже, що поле його діда виходило до Збруча. Він піхав його обробляти і почув: «Брате, допоможи! Діти голодні». Ввечері зібрав пакунок і поніс у верболози. І так було багато разів.

Галичани допомагали єдинокровним братам, переправляючи продукти на саморобних плотах. На жаль, офіційна допомога не проходила.

Відкриваючи пам’ятник, голова Тернопільської облдержадміністрації Юрій Чижмар і заступник голови Хмельницької облдержадміністрації Петро Купчишин наголошували: про ті страшні часи не можна забувати ще й тому, що й нині є спроби роз’єднати українців, зробити їх слабшими. А ми — єдиний народ. Пам’ятник освятили і спільною молитвою загиблих від голоду пом’янули священики різних конфесій. Лише на Хмельниччині, як свідчить нещодавно видана Книга пам’яті, їх було понад 35 тисяч.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

Фото автора.

Бабуня

Данилкові ввижалося, що перед ним зараз не його бабуня, а крилата лагідна птаха, і він ловив мозолисту бабусину руку, притуляючи до свого лица. Бабуня навیشось питалася: «Нудьгуєш, мій онуко?». У відповідь Данилко і слова не казав, а дивився в бабусине просвітлене, як у Матері Божої, обличчя, і ноги його переставали боліти, адже зранку й до вечора він ходив по стерні, збираючи в торбу колоски після жниварок. Колоски підсушували на сонці, обмолочували палицею, ще й провіювали. Хлібом отак запасалися на чорний день.

Та й повела бабуня в байрак своїх онучат (це недалеко від гробків) стовповою дорогою. Пантю й Арсенія в руках тримала, а Данилко з Галею бігли попереду, кушпелу здіймаючи.

От — байрак! Рівні, як у раю, зелені дубки та липи, і в струмкові тече холодна і добра, мов свячена, вода. На схилах галявини квітнебує червонястими китицями ряст. Бабуся, лагідно усміхаючись, зверталася до малечі: «Ось бігайте й кажіть: «Гопчу ряст — Бог здоров’я додасть...». Так дівчора й зробила, а набігавшись вволю, до бабуні почала горнутися. Бабуня сіла на ряднину, розв’язала вузлик і пригощала кожного

проскуркою: «Ростить великі й розумні...». Це ще наче не так і давно було, але зараз бабуня змарніла, схудла. Опух на неї напав. Та ще й зникла десь...

А ходила бабуня до Косарської гуральні і таки через три дні приїжджала назад та й принесла звідти у відрі браги. Висушила ту брагу, перетерла в макітрі макогоном, додала дрібно посіченої лободи — напекла оладків таких, що й не від’ісишся.

Данилко попросив у бабуні, щоб наступного разу вона і його взяла з собою. «Не можна туди дитині, — сказала бабуня. — Там охорона стріляє... Там зойки і голосіння, як у пеклі...» Бабуня нажахано хрестилася, аби, боронь Боже, Данилко не ходив у Косари.

...То позавчора просив Данилко — сьогодні ж бабуня лежала на лаві у великій сосновій домовині. Під гіллястою яблуною, на причілкові, викопали неглибоку яму — туди бабуню вкинули й засипали землею. Всі вже давно розійшлися від могили, а Данилка, як магнітом, не відпускало від чорного пухкого горбочка. Сидів навпочіпки і рюмсав, візерунки якісь химерні малюючи на могилці, і оладки йому аж пахли з лободи і бражної потерухи.

Олесь ВОЛЯ.

«Прийшов пухкутень, а за ним капутень»

У Кам’янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка в ці дні відбулася Всеукраїнська науково-практична конференція «Геноцид: Голодомор 1932—1933 рр. на Поділлі-Хмельниччині: причини, жертви, наслідки».

Найбільше свідчень земляків збрала разом зі своїми вихованцями вчителька із села Демшин Кам’янець-Подільського району Хмельницької області Надія Данилюк, яку відзначили грамотою.

На конференції презентовано кілька видань: Миколи Вавринчука та Світлани Маркової, двотомник книги пам’яті, перший том «Реабілітовані історією», книгу Войцеха Кузьмінського «Тернова нива долі», а також збірник матеріалів нинішньої конференції. Учасники відкрили сторінки, про які раніше ніхто не говорив. Страшний Голодомор знайшов відображення навіть у народній творчості, зокрема, піснях мандрівних співців. А член Асоціації голодоморів в Україні — журналістка з селища міського типу Стара Синява Любов Сердуніч натрапила на словотвори, які означали назви місяців 1933 року. «Прийшов пухкутень, а за ним капутень», — говорили подільняни.

Віра ШПИЛЬОВА.

Читачі «Голосу України» розповідають:

Іван Денисенко, ветеран праці, колишній викладач Вінницького державного педагогічного університету: «Під час першого голодомору 1932—1933 років нас урятувала бабусина корівка. Я хоч був ще малий, але добре пам’ятаю, що бабуся тримала її в хаті день і ніч. Коли виганяла на випас, обов’язково брала з собою вила. А вночі так само з вилами в руках охороняла корівку. Якщо хтось лишень наближався до корови, кричала: «Не підходь, бо заколю!». Ті голодні люди могли б роздерти скотину і навіть сире м’ясо з’їсти. У нас дуже багато людей померли. Коли я чую про те, що голод — це надумана тема, серце стискається від болю. Бо сам пережив ті страшні роки».

Григорій Ковпак, 103 роки, вчитель-пенсіонер (Королівка Борщівського району Тернопільської області): «Я саме навчався в Чортківській вчительській семінарії, коли дізнався про голод на Великій Україні. Про це писала преса, розповідали ті, кому пощастило перейти за Збруч. Траплялося, що опухлі від голоду люди помирали вже на нашому боці, споживши шматок хліба чи мисочку юшки. Пригадую, як ми збирали збіжжя, борошно, крупи, щоб переправити через кордон, сформували ешелон, але радянські прикордонники його завернули. Мовляв, голоду в нас немає. Я багато що бачив на своєму віку, в тому числі декілька воєн, але смерть від голоду, на який сталінський режим прирік мільйони українців, видається мені найтяжчим гріхом».

Микола Береговий, виконавчий директор Вінницької обласної асоціації «Поділлянукор»: «Від голоду померла моя старша сестра. Як розповідали батьки, дівчинка спухла, а врятувати не було чим. Мати казала, що з хати все як віником вимели. Зернини не залишили. Так само було і в інших селах нашого Теплицького району. Дуже правильно, що є в нас тепер день скорботи за померлими від голоду. Їх треба згадувати, вшановувати пам’ять. Але водночас не забувати про те, що й нині багато людей недоїдають, живуть упроголодь».

Микола Скорик, голова Одеської обласної ради: «Це були роки жахливої трагедії народів України. Голод не обирав національності. Голодомор викосив золотий генофонд нації».

Європарламент підтримав запровадження «блакитної карти» для висококваліфікованих мігрантів (*Укрінформ*)

Виставка робіт геніального литовського художника Чюрльоніса відкрилася у Києві (*Укрінформ*)

Злодії на довірі «працюють» проти БЮТ

ПОШТА ДЕПУТАТА

Мабуть, пам'ятаєте епізод з фільму «Місце зустрічі змінити не можна», коли керівник підрозділу карного розшуку, якого грає В. Висоцький, вчить свого колегу запам'ятовувати майбутніх «клієнтів» кримінального світу, з якими тому доведеться мати справу. Серед фігурантів, що зазначені в картотеці карного розшуку, чи не найбільше (мовою міліцейських протоколів) було кваліфіковано як «злодійка на довірі».

Запитання щодо праведності

У моїй депутатській пошті, серед різноманітних звернень, пропозицій, прохань про допомогу тощо, часом трапляються листи, які викликають не лише обурення, а й запитання щодо праведності намірів їх авторів.

А нещодавно з'явилася нова тенденція у сфері листування, яку я визначив для себе як «проведення масштабних акцій дезінформаційного впливу в полі політичних інтересів анонімних авторів».

Кажу нещодавно, бо перша хвиля таких листів відверто антиукраїнського і водночас просорійського, відверто шовіністичного змісту з'явилася навесні цього року.

Тоді впродовж кількох днів я отримав шість листів категоричного змісту, автори яких (десятки підписів із прізвищами та адресами додавались) категорично й наступально вимагали відмовитись від вступу України до НАТО, від впровадження ідентифікаційно-кредитних карток, від впровадження деяких статей Податкового кодексу, вимагали вилучити цілі абзаци із Закону України «Про основи національної безпеки України» (!), припинити укріплення кордонів між Україною і Росією (!) тощо.

Водночас автори цих поси-лань, із дивовижною рішучістю й натиском, вимагали визнати Крим частиною Росії, адаптувати законодавство України до законодавства Росії й Білорусі, об'єднатися у новий російсько-білорусо-український союз... Було ще багато інших вимог просорійського змісту, а серед іншого й така ультимативна: «Зробити неможливим в майбутньому навіть порушення питання про вступ до НАТО».

До того ж кожен із цих листів на-прав-лявся одразу в 12—15 адрес, починаючи від Президента України, а далі — уряду, СБУ, РНБО тощо, аж до керівника Російської Церкви в Україні та конкретного народного депутата України.

Завжди вивчаючи кожен лист з увагою та шанобливістю до авторів, не одразу зрозумів, що всі шість листів підготовлені однією рукою або однією групою осіб і керуються з одного центру.

Не одразу зміг переконати себе і погодитись із тим, що всі вони мають недружній, провокативний характер. Хотілося повірити хоча б в якусь щирість цих «авторів». Звичайно, ці листи надали мені достатньо підстав для сумнівів щодо їх мети і справжніх намірів. Проте все-таки підготував відповіді, пояснив свою позицію і надіслав за вказаними адресами.

Невдовзі мої листи повернулися назад із поштовою довідкою, де було зазначено, що за цією адресою така особа не проживає, або що такої адреси у даному місті немає взагалі.

Прикро, коли люди дають підстави для розчарувань. Особливо, якщо це розчарування стосовно їх чесності, совісті, сумління.

Про ці листи зі злосливими висловлюваннями і несправедливими звинуваченнями та претензіями я, серед інших документально викладених подій, розповів у книзі «Крізь призму фактів», яка вийшла у серпні 2008 року.

Потім, під впливом нових вражень від наступних вереснево-жовтневих потрясінь, я забув про ті прикраси.

Без жодних підписів

Аж раптом нещодавно отримую листа від «членів ініціативної групи колективів профспілок шахт «Ровеньки-Антрацит», «Луганськ-Антрацит» та «Червоноградвугілля» зі зворотною адресою: вул. Леніна, 45; кім. 2, 91055 Луганськ.

І хоча жодних підписів під цим волянням про справедливість не було, я все-таки вирішив відповісти, тим паче що до листа було додано «досьє» з переліком фактів біографії певної особи з команди БЮТ. Причому «факти» викладено із відвертим кримінальним підгунтям і вимогою негайно покарати цю особу.

Взявся відповісти, бо попри сумніви, вирішив повірити, що цей лист насправді написали шахтарі. Тому в моєму листі-відповіді я зазначив: «Шановні панове, активісти профспілкового руху, ініціатори виступу на захист правди і справедливості! Уважно вивчив Ваш лист, надісланий на моє ім'я для ознайомлення. Також ознайомив

із його змістом моїх колег та помічників. Інформація, наведена Вами в цьому листі, не може залишити байдужим кожного, хто цю інформацію отримає. Звичайно, я не прокурор і не слідчий орган, а тому не можу дати офіційну оцінку інформації, що Ви мені надіслали, хіба що з позиції моральності й здорового глузду.

Якщо все, про що Ви написали у своєму листі на моє ім'я, насправді є фактом, тоді, безперечно, треба бити в усі дзвони і обов'язково подавати до суду на зазначену Вами особу та на інших фігурантів у її оточенні.

Хоча водночас треба враховувати, що нам вже доводилося «розплутувати клубочок» подібної справи, коли потім виявилося, що то була спроба скомпрометувати нормального чоловіка і посіяти розкол в наших рядах.

Шановні автори листа! Мені важко говорити з Вами, фактично не знаючи Вас, не знаючи конкретно з ким маю спра-

в'язати. Президент, по суті, виступив проти народу. Бо народ не хоче виборів, задля яких треба викинути на вітер півмільярда(!) гривень, причому в умовах кризи, коли кожна гривня на обліку.

ву, а отже — наскільки можу Вам довіряти. Лише бачу, що емоційно Ваш лист — це крик душі.

Тим не менше, загалом довіряю Вам на підставі мого шанобливого ставлення до важкої, небезпечної й дуже потрібної всім нам шахтарської праці, до шахтарів, котрі завжди були активними і небайдужими громадянами України.

Нині ми з Вами живемо в епоху великої брехні. Сьогодні брехня, неправда — це головний ресурс та інструмент управління державою, галузями економіки й засобом спілкування між людьми. Через це багато людей в Україні втратили віру в можливість побудови чесного і справедливого суспільства, створення чесної і справедливої організації життя в Україні.

І далі я дав вичерпні пояснення позиції БЮТ і моєї особисто щодо нинішньої політичної ситуації, кризи та виходу з неї, а також виклав мою точку зору на справедливе вирішення важливіших, зокрема й кадрових, питань в Україні. А закінчив цей лист такими словами: «Тому ми, звичайно, будемо боротися за чистоту наших БЮТівських рядів, але й Ви,

будьте добрі, допомагайте нам відстоювати справедливість».

У моєму оточенні дуже часто чую одне просте і дуже правильне твердження: «Ніхто не може нам заборонити робити добро».

Нехай Бог благословить нас всіх на добрі справи».

Яке ж було моє здивування, коли через два дні отримую ще два листи, підозріло схожі на зазначений вище. Підозріло, бо незважаючи на різні зворотні адреси, на всіх знову були очевидні ознаки масової розсилки з одного центру.

Всі вони мали однакову конструкцію: супровідна записка з однаковим (таким самим, як в розглянутому листі «від шахтарів») зверненням до мене, абсолютно ідентичний за розміром і формою шрифту, розміщення тексту — у тих самих місцях, однакові конверти, відсутність підписів авторів, або сумнівна ксерокопія якихось закарлючків без зазначення адрес підписантів. Різниця була лише в зворотних адресах, у текстах «досьє» та власних назвах відправників.

Якщо перший лист було підготовлено «від імені» ініціативної групи колективів профспілок шахт, то другий «від імені ініціативної групи районних організацій БЮТ Бариського, Яготинського і Згурівського районів Київської області», а третій — «від імені Дніпропетровської обласної організації ВО «Батьківщина».

Суть всіх і кожного з цих листів — у доданому до нього «досьє», в якому досить кваліфіковано паплюжиться добре ім'я однієї з відомих осіб у команді БЮТ, звинувачуючи цю особу в корупції, наводячи висмоктані з пальця «факти», але майстерно вставлені в її біографію, сподіваючись викликати недовіру до неї, посіяти сумніви й вороже ставлення.

Ситуація стала для мене цілком зрозумілою, як і намагання авторів листів.

Але, як кажуть у таких випадках: «Ще не було такого поганого, з якого б на добре не вийшло».

Ні совісті, ні розуму

А добрим є те, що у ворогів справедливості немає не лише совісті, а й розуму. Засліплені ненавистю, вони надто примітивно сприймають цей світ і людей навколо, вважаючи їх недолугими, здатними повірити в кожен брехню, попри її очевидність.

Показово, що це чергове «проведення масштабних акцій дезінформаційного впливу в полі політичних інтересів анонімних авторів» з метою скомпрометувати членів команди БЮТ, підозріло збіглося в часі з офіційним(!) звинуваченням, висунутим проти Прем'єр-міністра і лідера БЮТ у державній зраді(!). Принагідно нагадаю, що од-

нією з причин нещодавнього блокування трибуни Верховної Ради фракцією БЮТ була цілком зрозуміла і справедлива вимога надати документальне підтвердження цьому страшному звинуваченню, що було висунуто головою секретаріату Президента України (з відома і за вказівкою самого президента).

Впродовж цілого місяця БЮТ вимагав надати документи на підтвердження факту так званої зради, або офіційно вибачитися за цю огидну інсинуацію світового рівня. Звичайно, ми досі не дочекалися ані документів, ані вибачень.

Мильна булька брехні лопнула, але автори на цьому не заспокоїлись.

А тому вважаю, що чергова «акція дезінформаційного впли-

ву в полі політичних інтересів анонімних авторів», шляхом розсилки листів з брудним компро-матом, при-

речена на поразку, так само, як і «справа про зраду».

Принагідно зазначу, що також не мають жодної перспективи та заздалегідь приречені на поразку й такі акції дезінформаційного впливу, як «Загальнодержавний Перепис Патріотів України», «Всеукраїнський Конституційний Похід» і так звана «Громадська Рада України».

В Україні відбувається боротьба за правду проти брехні.

У цій боротьбі Президент, по суті, виступив проти народу. Бо народ не хоче виборів, задля яких треба викинути на вітер півмільярда(!) гривень, причому в умовах кризи, коли кожна гривня на обліку.

Народ не хоче виборів, бо виборча кампанія забирає енергію народу і використовує її на протистояння, загострення протиріч, коли замість розв'язувати проблеми держави значна частина суспільства замість праці займається рекламою, пропагандою і агітацією на користь можновладців-дезінформаторів.

Народ хоче, щоб діючий Кабмін спокійно працював, утримує господарство і соціальну сферу від руйнування в умовах кризи.

Натомість президент разом з тими ж можновладцями-дезінформаторами давно хочуть скинути цей уряд, а особливо — Прем'єр-міністра Ю. Тимошенко, а тому продовжують послідовно і неухильно робити все, щоб дискредитувати, скомпрометувати уряд і дестабілізувати його роботу.

Отож давайте скажемо прямо і відверто: не треба нас дурити. Народ, який перед всім світом показав свою силу в боротьбі за правду під час Помаранчевої революції, переживе й нинішніх брехунів з їхніми «акціями».

На жаль, цього досі не зрозуміли ті, хто й нині називає «помаранчевою чумою» революційний зрив свідомості народу, котрий виступив проти масових фальсифікацій в знаменному 2004-му.

Віталій КОРЖ,
народний депутат України
(фракція БЮТ).

«Спины не гнул — прямым ходил»

**«Я вышел ростом и лицом
(Спасибо матери с отцом),
С людьми в ладу — не понукал, не помыкал,
Спины не гнул — прямым ходил,
И в ус не дул, и жил, как жил,
И голове своей руками помогал.»**

Володимир Висоцький.

РЕАЛІЇ

...Євгена Шаповалова знаю ще з часів полювання на нього — успішного підприємця, котрий зробив себе завдяки природній кмітливості, цілеспрямованості та працьовитості. Полювання було «царським»: з переслідувачами, гончими, стріляниною з АКМ. Не вклавши кулями на асфальт шанованого авторитета (без лапок) недруги намагалися посадити його на нари.

В обласному УБОЗі знайшлися тоді такі самі «кмітливі» і цілеспрямовані, котрим вдалося на час прибрати з міста «більмо на оці» — конкурента відомих «авторитетів» (у лапках). Але Феміда в столичному храмі правосуддя згодом зуміла відокремити штормову піну від чистої води. Євгена Івановича виправдали за всіма статтями, окрім однієї — незареєстрований «ствол» для самооборони він таки зберігав у будинку.

Сьогоднішні опоненти безпідставно називають його «засудженим», гадаючи, що електорат жахатиметься від колишнього зека. Наївні. Шаповалов, який виріс на очах у багатьох бердянців, від таких «резюме» лише додає у вазі.

У 2002-му земляки обрали його депутатом міськради. На виборах 2006-го — міським головою. Щоправда, хвацькі конкуренти «украли» тоді в нього голоси і позбавили крісла. Але ненадовго. На дострокових виборах 2008-го Шаповалов упевнено обійшов майже 30 претендентів і очолив місто. Але, як відомо, кермо влади здобути легше, ніж утримати. Особливо, коли віз тягнуть Лебідь, Рак та Щука.

«Вас тут не стояло!» — по-одеськи прямолинійно кажуть міському голові ті, хто спав і бачив себе біля курортного штурвалу. Хто програв, але не змирився з цим.

Шаповалов років 20 плутає карти місцевому криміналу й начальству. Не тільки сміливими висловами, а й добрими справами. На них він ніколи не скупився. Для тих, хто плував казну з особистою кишенею правдолюб і благодійник завжди був і залишиться персоною нон грата. І тако-го у владу? «Нізащо!» — як каже мій трирічний онук.

Але виборцям набридли казнокради, ті, хто дербанить заповідну косу, хто прибирає до рук «комуналку», хто будує на гріш, а списує гривеник. Шаповалов з такими в стані перманентної війни. До того ж він не бідний. А ще знає, як копіюку перетворити на червінець. Причому без університетів, без куплених дипломів. Чому б йому не довірити штурвал портового міста? А коли земляки довіряють...

Цим він і бісить опонентів. Вони такі вчені, з комсомльським запалом, мовою Цицерона, а він — хто?

«Я вышел ростом и лицом (спасибо матери с отцом)», — відповідає словами улюбленого поета Євген Іванович.

— Він — надія Бердянська, ми йому віримо, — сказав сусід по купе, який багато чого розповів мені про «колишніх».

Суть у землі

Півроку тому з кадрового питання, до слова, і розпочалося протистояння голови з депутатським корпусом. Тоді для реалізації передвиборної програми «Бердянський успіх» її автор запропонував затвердити двох заступників. І одержав перший удар у спину: незважаючи на попередні домовленості, депутати ідею завалили на рівні постійних комісій. Питання з порядку денного сесії голова розумно зняв. Але скільки галасу було в ЗМІ з приводу його бажання пустити на вітер кошти на нових чиновників...

А як дехто сполохався, коли голова запропонував заморозити розгляд питань про виділення землі... Ще б пак — до березня 2008-го подувальницю роздавали, як після 1917-го. По кілька ділянок «в одні руки», у тім числі багатьом депутатам. Давали начальникам і бізнесменам, іногороднім, обділили тільки простих бердянців. Шаповалов

вирішив відновити справедливість й істотно зменшити багаторічну чергу. Оскільки ще 200 років тому американський президент Джефферсон тонко зазначив: «Дрібні землевласники — найцінніша частина держави». Дрібні, а не ті, кому на косі віддалили по кілька гектарів. Але саме вони, гадаю, стоять за тим, хто прагне скинути «мера».

Більшість не виводитиме шахраїв на чисту воду, якщо вони ллють її на їхній млин, підкреслив сатирик. Чи не це відбувається в Бердянській міськраді? Чому без особливого ентузіазму депутати підтримали черговий почин голови про проведення місячника з боротьби з корупцією? Так, «суботниками» чудо-юдо не здолаєш. Але важливий принцип — ти «за» чи «проти» починань голови. Зважаючи на все, нині він б'ється з нерозумінням і протидією, як морські хвилі об недобудовану набережну. Бердянці пам'ятають торішній шторм, що її зруйнував. Вони згадують, напевне, про нинішню монолітну депутатську стіну перед черговими виборами.

«БЕРДЯНСЬКИЙ УСПІХ» — ЦЕ:

Квітень — травень. Зниження вартості бензину на гривню.
Червень. На Центральному ринку м'ясо продавали на 20 відсотків дешевше. Реконструйовано два квартали проспекту Леніна, почалося відновлення «Народних сходів» (на знімку: такими вони будуть).
В'їзд на косу для городян став безплатний.
Бердянськ одним з перших підготувався до зими.
Тарифи на послуги «Міськводоканалу» не підвищено.
У другому кварталі місто поїло 1-ше місце в області за соціально-економічним розвитком.
Реанімовано Міжнародний кінофестиваль «Бригантина».
Усього з великої програми виконано 22 пункти.

Градоначальник довів, що влада, за бажання, може диктувати свої умови в інтересах громади.

Про це, власне, міський голова й говорив 30 вересня на 51-й сесії міськради. Звіт про роботу за півріччя депутати слухали з непідробною байдужістю. Розуміли: на цій сесії або знайдуть спільну мову, або відправлять голову у відставку. Напередодні люд оживився, «тусовалися» прихильники Шаповалова (на знімку) і його недоброзичливці. Це нормально — всім догодити неможливо. Тим паче за півроку керівництва. Але обранці (упевнений, всупереч волі більшості виборців) вирішили заслухати звіт голови. Після чого визнали його роботу з організації діяльності виконавчих органів незадовільною. І відправили у відставку.

Читаю рішення ради, її наступні заяви в суд і зайвий раз переконуюся: плями за бажання можна знайти і на сонці. Шаповалов — не сонце, зрозуміло, але недоробки він знає краще, ніж опоненти. Тож чи не справедливіше було, висловивши претензії, дати йому час хоча б на аргументовану відповідь? До слова, це на сесії порадив зробити, посилаючись на думку обласного партійного начальства, регіонал Олександр Булатников, керівник міської організації. Гадаю, комісія, яку він пропонував створити, розібралася б, чому не отримано субвенції, не передано в комунальну власність аеропорт, не виконано прокурорські приписи, проігноровано звернення 103 громадян, не підписувалися рішення ради, не надходили інвестиції... Цих «не», зрозуміло, багато. Але, повторюся, чи реально за шість місяців роботи під постійним пресом, по суті з чужою командою, домогтися бажаного?

— Ми не дозволимо деґтабілізувати ситуацію в місті, — зазначив заступник голови обласної організації Пар-

тії регіонів Сергій Кальцев. — Для зняття голови мають бути вагомі аргументи, а на сесії звучали тільки емоції.

Міськрайонний суд дійшов тієї самої думки: рішення про дострокове припинення повноважень міського голови Шаповалова визнано протиправним.

— З вердиктом суду ми не згодні й апелюватимемо до суду другої інстанції, — сказав секретар міськради Анатолій Степаненко. — Міський голова не справляється з обов'язками, не прагне налагодити роботу з депутатським корпусом. Ми у всьому йому допомагаємо, єдине, у чому не підтримали — призначенні на посаду першого заступника.

Розмовляв з Анатолієм Степаненком після позачергової сесії, на якій його, секретаря міськради, хотіли достроково позбавити повноважень.

На цей пост рекомендували Олександра Булатникова. Однак питання про зміну секретаря обранці навіть не внесли до порядку денного. Як свідчать очевидці, депутати довго з'ясовували мотиви й підстави для відсторонення досвідченого апаратника. І це правильно. Дивує, що подібного не трапилося під час відправлення у відставку досвідченого господарника, глави міської влади. Одне слово, поки що не вдалося змістити Степаненка. Зате Євгена Івановича, як і раніше, бачать подалі від крісла «мера». Доки у Запоріжжі суд готується розглянути апеляцію міськради, там спробували вдруге позбавити Шаповалова повноважень. Цього разу за порушення нібито закону під час підписання договору про передачу міськводоканалу в концесію.

Питання позачергова сесія розглянула, криміналу не знайшла, перенесла питання, давши можливість розібратися комісії. Це розумно. Як і те, що не можна імпічментом відповідати на імпічмент...

Уявив картину: на одному із засідань міськради депутати раптом прозріли і вирішили тут же, у залі, закопати сокиру війни й почати плідну роботу на благо виборців і перредзимового міста. Ідіотська ідея, кажете? Тільки в палаті № 6 це можливо? Як сказати. Пам'ятаєте мудре: «Не завжди так буде!»?

ДУМКИ ВГОЛОС

До речі, про лікарняну палату. У ній я зустрівся з Олександром Булатниковим, якого жорстоко побили «доброзичливці» 15 жовтня цього року. Щойно стало відомо про підтримку його кандидатури на пост секретаря міськради запорізьким обкомом, активного регіонала покалічили в темному під'їзді. За чією підказкою, за що — можна згадатися, але останнє слово за правозахоронцями. Скажу лише, що, на думку професіоналів, били по голові не з метою налякати.

З тяжкими травмами він (під охороною) пролежав у лікарні не один тиждень. Однопартійці із Запоріжжя взяли на себе всі витрати, лікарі й медсестри реанімаційного й травматологічного відділень міськлікарні приділили максимум уваги, зробили все можливе для якнайшвидшого одужання потерпілого. Гіркий спомин рідних полковника у відставці залишився лише про працівників «швидкої допомоги».

— Так він же п'яний, — репетували вони, спостерігаючи, як дружина ледве веде до машини напівживого чоловіка.

— Подушку не беріть, голова геть вся в крові, — попереджали байдужі люди в білих халатах уже в кареті. Бездушними до депутата виявилися й «колишні»...

Замість післямови

У Бердянську є вулиця Правди. Донедавна вона була в ямах і буграх. Сьогодні дорога добротно заасфальтована, про її вибої починають забувати. Гадаю, Євгену Шаповалову в обстановці, що склалася, треба діяти за принципом черпахи: повільно, але впевнено рухатися вулицею Правди.

Не зупиняючись перед штучними перешкодами, не бачись відставки.

Іван ІЛІЯШ.

Київ — Бердянськ — Київ.

Фото надано прес-службою міськради.

Чи реально за шість місяців роботи під постійним пресом, по суті з чужою командою, домогтися бажаного?

РЕГІОНИ

Дні
«Голосу України»
в Криму

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

У програмі Днів — зустрічі з Головою Верховної Ради АРК Анатолієм Гриценком, главою уряду автономії Віктором Плакідою, міськими головами та місцевими керівниками і трудовими колективами Сімферополя, Ялти і Севастополя, викладачами і студентами Таврійського національного університету імені В. Вернадського, Кримського юридичного інституту Одеського університету внутрішніх справ.

Серед заходів, запланованих у рамках акції «Дні «Голосу України» в Севастополі», відбудеться зустріч працівників редакції з керівництвом міської держадміністрації та творчим колективом телерадіокомпанії Військово-Морських Сил України «Бриз» (участь у телепередачі), а також відвідання сіл Орлинівської сільської ради та спілкування з сільським головою Валерієм Сендеровичем.

З керівництвом Севастопольської дирекції Державного підприємства поштового зв'язку «Укрпошта» десант «Голосу України» обговорить шляхи співпраці зв'язківців з журналістами парламентського видання. Журналістів запросили до участі в науково-практичній конференції, котру проводять вчені, викладачі та студенти Севастопольського міського гуманітарного університету. Про досягнення та проблеми так званих «малих» міст України «голосуюкраїнцям» розкаже голова Балаклавської РДА Віктор Сальников.

▶ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА
ОБЛАСТЬ

Мати шукає гроші, щоб пересадити синові власну нирку

Уже більше року 17-літній Іван Котик із села Гаврилівки Надвірнянського району, що на Прикарпатті, є постійним пацієнтом обласної клінічної лікарні. Іванко начебто ріс здоровим хлопчиком. А тут раптом відчув слабкість, підвищилася температура. Лікарі після обстеження приголомшили рідних: у хлопця відмовили нирки. Вихід, на думку лікарів, один — пересадка. Мати тут же погодилася віддати синові свою власну нирку. Але цього замало. Потрібні неабиякі кошти.

В Інституті хірургії і трансплантології АМН України, де Котиків обстежували на сумісність, ця операція коштує 10 тисяч доларів. Для звичайної сільської родини це дуже великі гроші. Та мама не здалася. Пішла, як то кажуть, між людьми з простягнутою рукою. Збрала 35 тисяч гривень. Але цього не достатньо. Тож Галина Котик сподівається на людське милосердя і звертається до всіх небайдужих: допоможіть! Бог вам за те віддячить, каже жінка.

Ось реквізити, куди можна переказувати гроші на операцію: Ощадбанк 6346/0010, код 336570, рахунок № 31412, Котик Галині Петрівні.

Дарина НАЗАРЧУК.

Микола САЛАГОР:

«Митниця під загрозою криміналізації»

У Чернівецькій області лише ледар нині не говорить про кадрову вакханалію на Вадул-Сіретській митниці. Митниця та її керівник Микола Салагор (**на знімку**) — на вустах у центральному апараті Держмитслужби України. Усунення відомого митника від посади та наступний наказ голови Держмитслужби Валерія Хорошковського про ліквідацію Вадул-Сіретської митниці, за якою — славний 64-річний послужний список, збурили громадську думку і задіяли до вирішення конфліктної ситуації уряд та Верховну Раду. Чернівецькі депутати обласної ради майже одностайно підписали листа до Президента України з вимогою негайно припинити розправу над колективом Вадул-Сіретської митниці та її принциповим керівником Салагором. З листом про необґрунтованість звинувачень на адресу останнього та недоцільність у кризовий період переведу митниці на нову необлаштовану територію звернувся до Хорошковського і перший віцепрем'єр Олександр Турчинов. Та «озимий» митник уперто тримає паузу. Миколу Салагора я знайшов у затишному, тихому, далекому від скандалів і столичних перипетій Хмельнику. Доліковується, але вважає більш хворою українську митницю. Каже, що нині митниця, яка стала справою життя, під загрозою повної криміналізації.

— Коли розпочалися ваші проблеми?

— Після виборів і створення уряду мене викликали до Мінфіну. Запропонували написати заяви про прийняття на посаду заступника і першого заступника голови Держмитслужби. Сказали: їдьте додому, чекайте. Я поїхав без жодної задньої думки. Проте з приходом на посаду голови Валерія Хорошковського все кардинально змінялося. Мене «засвітили» як претендента на високі посади, і це, напевно, як можливого конкурента, перевело мене у статус ворогів нового керівника. Мені переказували, що, мовляв, новий голова не бачить мене в новій команді, яку прагне створити. Прийнятої чоловічої розмови на кшталт «я не хочу з тобою працювати» або «бачу на цьому місці іншу кандидатуру» не відбулося. Ми так і не зустрілися, ніхто мене не викликав. Зате згодом, коли розстановка нових кадрів, які прийшли в основному із УМВС і здебільшого з підмоченою раніше репутацією, зачепила і Вадул-Сіретську митницю, чому я противився, моє прізвище стало популярним на всіх секторних нарадах.

— У чому вас звинувачували?

— Та мало не у проритті тунелю Париж—Бомбей. Озвучували абсолютну недостовірну інформацію, наприклад, що на румунському боці Вадул-Сіретської митниці через мою неоперативність скупчилися понад 150 вантажівок, тоді як черга там не перевищувала дві—три. Потім, з приходом у внутрішню безпеку колишнього даїшника, за яким у Тернопільській області ростуть золоті верби, розпочалися доноси на буцімто неправильно оформлені митні збори тощо, а за ними — численні перевірки, які нічого суттєвого не виявляли, проте мали конкретні вказівки і у висновках подавали неіснуючі або двозначні факти. Тоді я зрозумів, що команда «фас!» стосовно мене зверху вже прозвучала. Я 21 рік на службі. Розбудовував українську митницю, формував кадри, намагався дати своїм підлеглим добру школу захисту інтересів держави. Жодного дня я не служив якомусь імені — я служив Вітчизні. Навіть за часів СРСР я робив усе для побудови української держави і української митниці. Тому плювати собі в кашу я не дав. Якщо комусь не подобаюся,

вибачте, малювати губи я не буду.

Зверніть увагу, майже на всіх напрямках митниці очолюють люди з титулами т. в. о. та в. о. Більшість людей на ключових посадах ще рік тому не мала жодного стосунку до митної справи. Чому «кризовий менеджер», як по приходу в Держмитслужбу дехто називав нинішнього главу, зробив ставку на зайшлих людей, в основному колишніх міліціонерів, котрих позбулася рідна система, — річ очевидна. Наявний кадровий потенціал не можна було використати в короткостроковій авантюрі зі швидкими показниками. Тепер після «кризового менеджера» треба буде напевно, вичищати авгієві конюшні антик-

так і не отримав. Нинішній керівник поводить як цар і Бог, у хмари під ним не достукаєшся.

Брутальне огульне викручування рук почалося, коли на посаді керівника департаменту внутрішньої безпеки з'явився теж колишній міліціонер, ставленник покійного міністра Кравченка. Після цього на ключові позиції почали розставляти экс-правоохоронців з бізнесовою хваткою, за це, напевно, і витіснених з лав міліції з приходом Луценка. На нещодавній колегії Держмитслужби України митники, які вже не витримали наруги, озвучили кримінальні схеми зі щомісячними «передачами» верхівці цієї вертикалі. Керівника департаменту власної

те, що на Могилів-Подільській митниці «Альфа» під час отримання хабара, образно кажучи, поклала обличчям на асфальт заступника начальника? Наразі нічим. З кого запитали, як призначався на посаду згаданий фахівець, котрий уже мав конфлікт із законом? Ні з кого. Тепер уже за результатами службового розслідування визнали, що «Призначення... на посаду заступника начальника Дністрянської митниці відбулося з порушенням вимог Положення про порядок стажування у державних органах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України». А хто, перепрошую, призначав?

Які судові наслідки мало затримання на Івано-Франківській митниці контрабандної аудіотехніки на мільйон доларів? Де служба безпеки, чому й тут результату — нуль?

Те саме стосовно затриманих нещодавно у Львові чотирьох автомобілів із побутовою технікою. І тут усе шито-крито.

Що стосується долі Вадул-Сіретської митниці, то подібною, схоже, буде і реакція на прямі вказівки першого віцепрем'єра Олександра Турчинова, який вимагає від Хорошковського «...вжити заходів для врегулювання питання відповідно до рішення Кабінету Міністрів України щодо забезпечення жорсткого режиму економії бюджетних коштів». Цим листом другий посадовець уряду наголошує на недоцільності перенесення в умовах фінансової кризи митниці з Вадул-Сірета в Чернівці. Ніяких дій на виконання звернення Турчинова непомітно. Я думаю, не буде виконаною і вказівка Прем'єр-міністра. Нинішня українська митниця — сама собі держава у державі, зі своїми законами.

— Депутати Чернівецької облради були одностайні в підтримці вашої позиції та інтересів Глибоцького району, де функціонує ваша митниця. Це показник.

— І це притому, що я не був у жодній партії. Свого часу був членом Руху, але це не партія. Напевно, за мене говорить мій послужний список. Я починав у Вадул-Сіреті, потім у Львові, Хмельницькому, Одесі, знову у Львові, далі Ягодницька митниця на Волині, Куп'янськ, Кельменецька митниця, Мостиська, Вінницька, посада першого заступника в Києві й знову Вадул-Сірет. Ніде ніколи про мене не казали, що я хапуга, ніхто на колегіях жодного разу не прив'язував моє прізвище до якихось кримінальних схем, як членів нової команди. Я вдячний депутатам місцевих рад і тим народним депутатам, які стали на мій захист. Тим же, хто на цій проблемі хотів заробити своїх тридцять срібляків, скажу: краще більше працюйте, відробляючи народні гроші у Верховній Раді, й записуйтеся на виступ не для того, щоб передавати слово іншим.

— Як ви думаєте, чим завершитися вся ця епопея?

— Це не головне. Головне, щоб і Президент, і Прем'єр-міністр зрозуміли: те, що зараз коїться на українських митницях, нічого спільного із захистом інтересів держави не має. Якщо не втрутитися негайно, відбудеться повна криміналізація цього важливого економічного інструмента.

Сергій СУЛИМА.

Мал. Вадима СИМИНОГИ.

ризівому. Депутати Чернівецької обласної ради, мої колеги слушно вказали керівництву Держмитслужби, що нині, в умовах кризи, його широкі жести не по кишені державі.

— Ви намагалися відстояти свою позицію на рівні Держмитслужби України?

— Неодноразово. На всі висновки ревізорської каруселі я давав ґрунтовні й чіткі роз'яснення, ясно доводячи до відома керівництва реальний стан справ і той факт, що жодного порушення чинного законодавства на Вадул-Сіретській митниці бодай якась перевірка не виявила. Проте відповіді

безпеки, а так під нього перейменували цю структуру, швидко усунули від посади і, схоже, від подальшого виносу сміття з хати. Чи будуть якісь кримінальні наслідки озвучених на колегії поборів? Думаю, ні. Усе минеться як з гуся вода. На службу в митницю з приходом нової команди прийняли близького родича високого судового посадовця України, відтак млин судових справ, які не вигідні керівництву Держмитслужби, крутяться дуже повільно. Як не мають жодних судових наслідків і недавні справи, пов'язані з контрабандою. Чим закінчилося

14 листопада. Чернігівська область.
Відзначення 300-річчя повстання мазепинців
та зруйнування Батурина.

15 листопада. Севастополь.
У навчальному центрі Військово-морських сил України
склали присягу на вірність українському народові 300 молодих матросів.

16 листопада. Вінниця. Кубок України з американського футболу
здобула команда «Слов'яни» (Київ).

17 листопада.
У День студента майбутні економісти Києва
надали органам влади інтелектуальну допомогу
(бандеролі зі шпаргалками).

18 листопада. Кіровоград.
Акція протесту в рамках Всеукраїнської
попереджувальної акції профспілок на захист інтересів трудящих.

19 листопада.
Миколаїв. Ярмарок
вакансій, професій
і послуг служби
зайнятості
«Спільно крокуємо
до зайнятості».

20 листопада. Заступник директора Центрального
державного кінофотофоноархіву України
ім. Г. С. Пшеничного (ЦДКФФА) Галина Божук,
голова Державного комітету архівів України Олександр
Удод, начальник відділу міжнародного співробітництва
Федерального архіву Німеччини д-р Кай фон Йена
(зліва направо) під час повернення Федеральним архівом
Німеччини ЦДКФФА ім. Г. С. Пшеничного фотодокументів,
вивезених до Німеччини під час Другої світової війни.

У неділю в столичному театрі імені Франка відбудеться прем'єра спектаклю «Божа сльоза». У головній ролі – актор Лесь СЕРДЮК

Сьогодні й завтра в столичному кінотеатрі «Жовтень» відбудеться прем'єрний показ найновішої німецької комп'ютерної анімації

Юрі порадили позбутися

ФАМІЛЬНІ МЕМУАРИ

І він створив свій театр

Про Гната Петровича ЮРУ написано багато. І попри це, як зауважив один театральний критик, Юра це — цілина. Є скупі біографії, складені ще за радянських часів. Є гнівні статті, в яких Юру звинувачують ледве не в загибелі його друга Леся Курбаса, написані вже в часи незалежності. А поміж цими крайнощами — ота саме цілина. Син Гната Петровича Юрій Гнатович дав батькові таку характеристику: «Не пив, не курив, скромний у побуті. Був невеличкий, повненький. Таких жінки не дуже й любили...» Про нього казали, що він спалахував, як сірник, і одночасно — був людиною м'якою і не злопам'ятною. Не маючи академічної освіти, зміг 1920 року створити театр, який досі є провідним в Україні. Самородок, геній? Свого часу в «Мистецьких силуетах» Остап Вишня запитував: «Звідки взявся Гнат Юра?» Відповідь на це запитання шукаємо досі.

До школи він не ходив узагалі

— Юрію Гнатовичу, то звідки ж узявся Гнат Юра?

— Батько родом з Кіровоградщини. Він народився в підлісному селі Федорі, недалеко від Олександрії. Його батьки були сільські люди, але досить освічені, як на ті часи. Дід працював сільським писарем, багато читав, цікавився вченням Толстого... Але тато село покинув рано. В сім чи вісім років його забрав до себе в Олександрію дядько Микола. Він завідував нотаріальною конторою, тож у цій конторі батько і виріс. Там його навчили писати, читати, як став підлітком — складати документи. Писав вірші. Їх друкували у місцевій газеті. Але постійної освіти батько не мав.

— Але в офіційній біографії Гната Юри записано, що він закінчив земську школу. І тільки після цього пішов на службу до нотаріальної контори...

— До школи він не ходив узагалі. У реальному училищі — також. Але в училищі він склав екстерном випускні іспити.

— А де Гнат Петрович вивчав мови? Адже чимало п'єс, які він пізніше ставив у театрі Франка, були в його перекладі. Наприклад, знаменитий «Фігаро»?

— Спеціально ніде. Він знав польську, російську, трохи німецьку мови. «Фігаро» батько перекладав з російської. П'єс він переклав багато, але ще більше зробив інсценізацій.

— І коли ж він захопився театром?

— Батько згадував, що в дитинстві його захоплювали церковні дійства: ска-

жімо, вертепи... Певно, ще тоді зародився інтерес до чогось сценічного. Але театром він зацікавився вже в Олександрії. Його дядько був затятим театралом, ходив на вистави всіх заїжджих театрів. І водив з собою племінника. Під час чергових гастролей батько познайомився з Марією Заньковецькою і Панасом Саксаганським. Мабуть, Заньковецька побачила в ньому якийсь вогник, благословила батька...

За іронією долі саме Гнатові Петровичу довелося ховати і Марію Заньковецьку, і її (на той час вже колишнього) чоловіка Миколу Садовського. В останні роки життя Панаса Саксаганського поруч з ним також був Гнат Юра.

...Та до сцени ще було далеко. Тата призывали в армію. Служив він у Молдавії. Батько був не дуже сильним фізично, маленького зросту, але грамотним, тож його призначили писарем. Він мав багато вільного часу, і міг ходити на вистави театрів, які гастрювали в Молдавії. Там він познайомився з Павлом Гайдебуровим і Надією Скарською (сестрою Віри Комісаржевської). Вони почали залучати батька до вистав, давали невеличкі ролі... Коли військова служба закінчилася, батько повернувся на батьківщину і почав виступати в аматорських колективах.

...Але мріяв він про МХАТ! Перед Першою світовою війною батько поїхав у Москву на прослуховування. Але йому відмовили. Сказали: здібності є, але треба позбутися малоросійського акценту. Тато згадував, що до нього дуже тепло поставилася артистка Анастасія Зуєва. Вона йому сказала: «Вас візьмуть. Не втрачайте надію. Змужнієте, підучите російську мову...»

— І Гнат Петрович вирішив, що краще створити власний український театр, ніж позбуватися малоросійського акценту?

— До власного театру було ще далеко. Після повернення він познайомився з російським актором Павлом Орленевим, на той час найзнаменитішим Гамлетом Європи і Америки. Орленев до батька поставився дуже прихильно (Гнат Петрович пізніше називав його своїм учителем. — Авт.). Він запропонував татові поїхати на гастролі в Америку. Батько навіть закордонний паспорт оформив. Але почалася Перша світова війна, і замість Америки батько пішов на війну. Правда, перед цим він ще встиг побувати у Львові й кілька місяців попрацювати в театрі «Руська бесіда». Там і потоваришував з Лесем Курбасом.

Але, як я вже казав, почалася війна, і батька знову призывали до армії. Та пово-

Стоять (зліва направо) Гнат Юра, його дружина Ольга Рубчаківна, брати Терентій Юра, Олександр Юра-Юрський; сидять сестра Тетяна Юріївна, мати Меланія Григорівна, дружина Терентія Феодосія Барвінська, дружина Олександра Анастасія Шведенко, посередині син Терентія — Анатолій.

ювати він не встиг, бо потрапив у полон (поблизу Тернополя). Як військовополонений трошки посидів у в'язниці, а потім російські війська знову потіснили австро-угорців, і батька визволили. Після полону він повернувся додому. У цей час Лесь Курбас переїхав зі Львова до Києва. І вже тут, у Києві, вони разом з батьком і Семеном Семдором організували «Молодий театр».

— Коли до Гната Петровича приєдналися брати?

— Пізніше, коли батько організував у Вінниці свій театр, туди перебралися старший брат Терентій, молодший Олександр (Юра-Юрський), сестра Тетяна. Переїхала і їхня мама Меланія Григорівна. Допомогала, як могла, готувала на всіх. У трупі також працювали дружини всіх трьох братів, а коли вийшла заміж сестра Тетяна, то і її чоловік (хоча це вже пізніше).

— А коли Гнат Петрович познайомився з вашою мамою?

— Також у Вінниці. Мама жила у Львові, але в юному віці вона поїхала до дядька в Кам'янець-Подільський. Їхала за кордон, хоча тоді кордон був умовний. А коли прийшла Червона Армія, назад до Львова повернутися вона не змогла. І через деякий час разом з дядьком перебралася до Вінниці. Працювати у театрі мама почала ще дівчиною, тому у Вінниці одразу попросилася до батькового театру. Їй тоді було років сімнадцять-вісімнадцять: молода, красива, талановита... А батькові — на 14 років більше, хоча він ще не був жонатий. Отак у них все й склалося. Мама розповідала, що вона одразу закохалася в батька. Але чи довгим був період залицянь, я не знаю. Батько не був ловеласом. Я точно знаю, що мамі він не зраджував. Любив і її, і мене. Був хорошим сім'янином. Коли батько помер, для мамі це була страшна трагедія. Вона кохала його все життя.

Їхали до Києва, як на заслання

— Чому театр вирішили назвати іменем Франка?

— Так запропонував батько. Може тому, що він побував у Західній Україні, захопився творчістю Франка, національним духом.

— А політикою Гнат Юра цікавився? Адже то були особливі часи: УНР, директорія, гетьманат?

— До політики він був байдужий. Хоча мав знайомих серед політичних діячів. Скажімо, у нього були теплі стосунки з Володимиром Винниченком. Вони познайомилися, коли батько працював у Києві. І його виставою «Гріх» відкривався театр імені Франка. Тоді часи були не-

певні, і коли війська Петлюри почали відступати з Києва, разом з ними відступали і театральні трупи. В той час багато знаменитих акторів приїхали до Вінниці. Той саме Микола Садовський. Потім він пішов з військами на Захід і опинився аж у Празі. Бідував там. 1926 року постало питання, що Садовського треба повернути на батьківщину. Вмовити його доручили батькові. Він поїхав до Праги, розшукав Садовського і каже йому: «Микола Карповичу, повертайтеся додому. Вас там шанують. Чекають». А він: «Гнате, у мене ж репутація підмочена. Мене вважають ворогом революції, можуть і арештувати». Але батько його вмовив. Садовського в Україні зустріли дуже тепло.

...А Курбас 1920 року перебрався до Умані. Коли політична ситуація стабілізувалася, він знову повернувся до Києва, де організував театр Березиль. Театр батька перемістився спочатку в Донецьк, а потім в столичний Харків. У той період творчі шляхи батька і Курбаса вже розійшлися. Але особисті стосунки залишилися. Я точно знаю, що вони поважали один одного.

— Це правда, що у вас зберігалася передсмертна записка Курбаса?

— Не у мене, а у моєї мамі. Мама Ольга Іванівна Рубчаківна — дочка відомої галицької актриси Катерини Рубчаківної і актора співака-баса Івана Рубчака. Бабуся на той час мала трьох дочок, була на декілька років старшою за Леся Курбаса, але мала особливу красу і талант. І Курбас у неї закохався. А потім вийшла трагедія...

— Яка? Ваша бабуся не відповіла йому взаємністю?

— Трохи не так. Може, про це незручно говорити. Хоча... Це вже історія. Одне слово, у найвідповідальніший момент він зазнав невдачі як чоловік. І вирішив покінчити життя самогубством. Написав записку: «Люба Катрусю, вибач, що я не міг тебе ошасливити...» і так далі. І пустив собі кулю в серце. Але вижив. Хоча та куля залишилася в ньому на все життя...

— Скільки років було вашій мамі?

— Років десять, а може й більше. Бабуся цю записку не викинула. Після її смерті (1919 р.) записка разом з іншими бабусиними паперами потрапила до моєї мамі. Але під час війни ми цю записку втратили...

— Лесь Курбас знав, що записка зберігається у вашій сім'ї?

— Мабуть, ні. Я пам'ятаю, як 1933 року Курбас приїжджав у Київ на похорон Садовського. Його вже переслідували. Зняли з посади. Батько запропонував Курбасу перейти в театр Франка. Але той відмовився. Він був гоноровою людиною, лідером. Не хотів служити під чийось началом.

20-ті роки.

— Власне, нова радянська влада зробила ставку на революційне мистецтво Курбаса, коли вирішила перевести в столичний Харків його театр, а театр Гната Юри відправити на периферію в Київ. Кажуть, тоді біля приміщення театру паслися кози... Гнат Петрович сприйняв це як образу?

— Це натягнуто. Наталя Ужвій сама перейшла сюди від Курбаса. Вона переїхала до Києва, бо заарештували її чоловіка Михайля Семенка. А ще Київ на той час вже став столицею, тому сюди почали перебиратися й актори: Амвросій Бучма, Юрій Шумський... Батько був за-

Назад до Харкова?

Гнат Юра любив живопис, збирав колекцію картин. Любив класичну музику. До війни у нього була надзвичайна збірка дореволюційних патифонних платівок із записами Шаляпіна, Карузо...

— Ви не знаєте, який період свого творчого життя Гнат Петрович вважав найбільш вдалим?

— Київський до війни. Але про харківський також добре згадував. Тоді він ставив «97» Миколи Куліша. Це була дуже знаменита вистава. Коли вона йшла,

малоросійського акценту,

— Звичайно. Але батько був людиною скромною і образи приховував в собі. Мама згадувала (та й батько) пізніше: «Ой, коли ми перебиралися в Київ, то їхали, як на заслання. Ніби нас в глуху провінцію відправили. У Харкові вирувало життя. Там збиралася вся українська інтелігенція: письменники, художники... А в Києві — глушина». Але потім Київ став столицею, і все змінилося.

— Що то за історія зі статтею, в якій Гнат Петрович звинуватив Курбаса в націоналізмі?

— Я читав цю статтю. Не знаю точно, але думаю, що батько її не писав. Сам він відмовчувався, не любив говорити на цю тему. Але навіть якщо статтю підсунули, не підписати її він не міг: ментально арештували б і знищили. Такі були часи. А може, де з чим він і був згодний. Хоча... Навіть якщо врахувати, що Курбас «витіснив» його зі столиці, батько все одно не міг довго тримати образу. До речі, коли ми переїжджали, то Курбас і батько домовилися помінятися квартирами (без усякої комерції чи доплат). Це також свідчить, що дружні стосунки між ними збереглися. Курбас переїхав у нашу харківську (пізніше йому дали кращу в «Слові»), а ми — в його на Банковій. Тепер цього будинку вже нема. У 1934 році нам дали квартиру на вулиці Карла Маркса, 6. Там ми й жили до війни.

— Можливо, їх хотіли зіштовхнути лобами?

— Це вже тепер пишуть, що то була якась політика. Думаю, політика була інша: Курбас — представник новаторського мистецтва, ірреалізму. Він зі Львова, навчався у Відні і був вихованцем західної культури. А Юра — прихильник традиційного мистецтва. Він вважав, що його покликання — продовжувати традиції корифеїв української сцени, перенести українське мистецтво на вищий рівень, але в первозданному вигляді. Творчий підхід Курбаса для нього був неприродний. Він казав, що Курбас — це геній, але патологічний. Тобто Юра вважав формалістичне мистецтво — патологією. І був переконаний, що реалізм відтворювати значно складніше.

До букви «Ю» черга не дійшла

— Очевидно, ви пам'ятаєте 30-ті роки, коли почалися масові арешти?

— Добре пам'ятаю. Я вже був підлітком... Ночами не спали ні тато, ні мама: чекали, що за ними от-от прийдуть. У будинок (на Карла Маркса, 6) щочо-чї приїжджав «чорний ворон» і забирав людей. 1938 року будинок майже спорожнів. Для батька тоді були складні часи. Його звинувачували в націоналізмі. Скажімо, поставив він спектакль «Маруся Богуславка». Художнє оформлення — Анатолія Петрицького. Декорації: жовта шпалерія і блакитне небо. Нині це як анекдот, а тоді звинувачення в націоналізмі мало дуже серйозні наслідки. А ще йому дорікали, що він має родичів за кордоном. Адже мама — родом зі Львова. Могли приписати, що Гнат Юра — польський шпигун. У театрі в той час працював такий собі Делявський. До речі, непоганий актор. Він був головою місцевому і закликав: «Придивіться до Гната Юри. Це — сумнівна людина!». Він навіть звинувачував батька, що він син куркулів, «класово нам чужий». Усі ці розмови стихли тільки після того, як батька 1938 року обрали депутатом... Цікаво, що сам Делявський під час війни опинився в окупації і виступав перед німцями. Де він потім подівся, я не знаю.

— В 30-ті роки Гнат Петрович прихистив у своєму театрі багатьох акторів з трупи Курбаса, рятуючи їх від репресій.

цікавлений, щоб у його трупі працювали найкращі актори з усієї України.

— Але щоб узяти на роботу дружину репресованого Семенка, треба мати мужність!

— Може, ви й праві. От кого він справді врятував, то це Віктора Добровольського. Батько добивався, щоб його звільнили. І тільки Добровольський вийшов з в'язниці, тато одразу взяв його в театр і дав роль в «Украденому щасті». Ще він, мабуть, урятував артистку Катерину Осмяловську. Її чоловік Лесь Липківський був сином розстріляного першого митрополита УАПЦ Василя Липківського. Її хотіли викинути з театру, але батько доводив, що без неї працювати неможливо. Її чоловіка він також узяв в штат: він був на другорядних ролях. Звичайно, то було небезпечно. З ним могли зробити те саме, що з Курбасом.

До речі, до тата дуже непогано ставився Микита Хрущов. Якось він сказав: «Знаєте, Гнате Петровичу, ви теж були у цих списках (розстрільних. — Авт.). Це я вас викреслив, тому що знав вас, любив як актора і вірив у вас. Але якби не почалася війна, то дійшла б і до вас черга». Добре, що прізвище починається на «Ю»... Хрущов батькові й квартиру виділив, в якій ми тепер живемо. Коли визволили Київ, тата викликали з евакуації, щоб він виступив на якомусь мітингу. Тоді він зустрівся з Хрущовим. Той розпитував, як зберігся театр, які плани? Потім посадив його в машину, і вони поїхали дивитися театр. Це диво! Київ був зруйнований: жодного цілого будинку. У нашому куточку вицілили тільки приміщення театру і один житловий будинок (нині Ольгінська, 2/1). І Хрущов сказав: це — будинок для ваших акторів. Вибирайте собі квартиру, яку хочете, і переїжджайте. Я пам'ятаю, як тато повернувся з Києва. Розповів, що наш будинок зруйновано, знищено бібліотеку, колекцію картин, архів... «Що ж, — каже. — Будемо починати життя спочатку». Річ у тім, що ми в евакуацію нічого не вивозили. Коли почалася війна, театр Франка був на гастролях у Москві. Я тоді навчався в 9 класі, але почалися канікули. Тож батьки вирішили взяти мене з собою, щоб показати Москву. Приїхали ми 15 червня. Ставили «В степах України». Мали ставити «Украдене щастя», але «В степах...» замовив сам Сталін (може, його Корнійчук підмовив, бо вони зі Сталінін були у хороших стосунках). Пам'ятаю, батько каже: «Я тобі залишу хороше місце. Сьогодні на спектаклі буде Сталін». Прийшли і Сталін, і все політбюро. Я сидів трошки далі від нього, за кілька метрів. Спектакль йому сподобався. А я всю виставу дивився тільки на нього.

...І тут війна. В Київ уже не пускають. А у нас все залишилося в Києві. Так і поїхали в евакуацію: голі як соколи. Спочатку — в Тамбов, потім — в Семипалатинськ, далі — в Ташкент. Там я закінчував школу, а у вільний час працював освітлювачем в театрі. Бо хто працює, той має пайок. Так і виживали. Може, нам було трохи легше, ніж іншим...

Під час поїздки до Італії.

У Парижі.

Кожної вільної хвилини Юра вмикав Кпателефон і слухав. Музичну освіту мала його дружина. Вона грала на фортепіано, мала гарний голос. Юра нот не знав. Він просто насолоджувався музикою і співом. Особливо йому подобалось бельканто. Він мав теплі стосунки з художниками, письменниками... Актори рідко бували у нього вдома. Виняток — Наталя Ужвій.

— У нас часто бував Олександр Корнійчук. Він був дуже складною людиною, підступною, хоча безперечно талановитою. То була не дружба. Просто батько був йому потрібен. З Корнійчуком пов'язаний дуже важкий для батька період життя, коли театр імені Франка знову хотіли перевести в Харків, а театр імені Шевченка — в Київ. Батько дуже переживав. Цю справу закрили Корнійчук і Микола Бажан. Бажан, бо він був прихильником Курбаса з давніх часів. Вони подружилися ще в Умані. Потім Бажан підтримував Курбаса, театр імені Шевченка... А Корнійчук... Річ у тім, що вершина його творчості припала на довоєнний період. Тоді були: «В степах України», «Платон Кречет», «Загибель ескадри»... Після війни він також писав, і п'єси ставилися, але це були слабкіші речі. А Корнійчук не міг усвідомити, що він пішов на спад як письменник, і у своїх провалах звинувачував батька. От він і надумав: перевезти сюди харківський театр під головуванням Мар'яна Крушельницького, а батькові сказав: «Тобі уряд дасть можливість працювати, де схочеш: у Харкові, Львові чи Одесі». Батька викликали в ЦК. Він їм відповів: «Тут я живу, працюю, мабуть, тут і померу. Але навіть якби я переїхав, ні Ужвій, ні Бучма, ні Шумський зі столиці не поїдуть. Ми цей театр зруйнуємо, а новий не створимо». Тоді вирішили перевести тільки Крушельницького, а батька зробили звичайним режисером. Він дуже переживав. Звичайно, це вкоротило йому віку. Але він продовжував творче життя: відновив «Швейка», поставив «Свіччине весілля» Івана Кочерги. Та біль був. А потім врешті прийшли до висновку, що треба батька поновити на посаді, а Крушельницького призначити головним режисером.

біля театру чергували карети швидкої допомоги. До речі, батько переробив там фінал: у Куліша було, що перемагають темні сили (тобто куркулі), а тато зробив, що приходить Червона Армія і долає всіх ворогів. Що цікаво, тепер пишуть, що Гнат Юра вчинив не коректно, переробивши фінал. Але він узгодив це з Кулішем. Той погодився. І ця вистава мала резонанс і в Києві, і в Москві, куди її возили 1926 року.

— Не менш знаменита вистава «Украдене щастя». Кажуть, що Гнат Петрович хотів сам зіграти Миколу Задорожного, але потім віддав роль Бучмі.

— Так, він хотів грати Миколу Задорожного. А Бучмі доручив бути режисером, бо Бучма виходець із Західної України, і краще знав побут краю. Але коли почалися репетиції і він побачив, що Бучма більше підходить на цю роль, то сказав: «Давай поміняємося. Ти будеш грати Миколу, а я — ставити». Так і домовилися. Потім було продовження: коли батько вирішив поставити «Мартину Борую», то головну роль запропонував Бучмі. Та коли почалися репетиції, і Юра почав показувати Бучмі, як, на його думку, краще грати цю роль, Бучма сказав: «Знаєш, Гнате, давай знову поміняємося. Ти його краще зіграєш».

— Він був вимогливим режисером?

— Він вимагав від актора максимум того, що той може дати. До речі, актриса Поліна Нятко, яка працювала і з Курбасом, і з Юрою, згадувала: «Курбас давав актору свободу в імпровізації: роби, що вам підкаже інтуїція. А Юра бачив, що можна витягнути з актора, навіть якщо той сам не здогадувався, на що здатен на сцені». Тож можна сказати, що до акторів він був вимогливий. А ось до технічного складу ставився поблажливо. Коли заходив у театр, з усіма вітався за руку. Розпитував, як діти, онуки. До нього йшли по допомогу. Якщо було треба, допомагав і грошима. Мені здається, в театрі його любили.

— Ви вирости в театральній сім'ї. Не було думки податися в актори?

— Ніколи. До речі, з-поміж усіх моїх двоюрідних братів і сестер ніхто не захотів стати актором. Та й батько не радив мені йти в театр. Він казав: «Я бачу, що у тебе немає здібностей. А в театрі цікаво бути величиною». А ще він казав: «Якби не ті часи, я б ніколи не став тим, ким є. Піднятися до вершини — це випадок в мистецтві». Тож я пішов на факультет міжнародних відносин. Вибрав його сам. Оскільки не був тоді членом партії, кар'єру зробити не вдалося. Працював у міжнародному туризмі, потім — в історичному музеї...

— Невже батько не міг замовити слівце?

— Ніколи. За чужих він міг попросити, але не за своїх. Від цього і мамина кар'єра постраждала. Йому було незручно давати їй провідні ролі.

Наталя ФІЛПЧУК.
Фото з сімейного архіву.

Від арешту Юру врятував Хрущов

Пам’ятаєте, чим пишалися наші можновладці під час останніх виборчих кампаній? Тим, що ми, начебто, почали жити краще. Тоді тисячі пересічних громадян взяли іпотечні кредити на купівлю житла, побутової техніки, автомобілів та інших споживчих товарів. Щоправда, багато з них як гарантію своєї платоспроможності вносили в угоду власну квартиру...

Нині чимало позичальників, втративши роботу, а з нею і джерело доходів, не в змозі сплачувати позику з чималими відсотками. Тож перед нашим так званим середнім класом замаячила сумна перспектива — через неплатежі опинитися на вулиці. Як писалося про подібне в радянській пресі: «Ось він, звирячий оскал капіталізму!».

Щиро співчуваю тим, кого можуть викинути на вулицю. Але не погодилася б погасити їхні борги (адже коли допомагає держава, то лише з грошей платників податків). З другого боку, банки не друкують гроші: вони позичають їх з наших депозитів, звичайних рахунків, зрештою, з наших зарплат. Якщо позичальник не повертає гроші в банк, то вкладники ризикують не одержати свої заощадження.

Облишмо поки що, чи може банк, за українським законодавством, вилучити за борги квартиру позичальника: тут є чимало не врегульованих питань. А також те, як банківські менеджери могли надавати кредит, приміром, на 20 тис. дол., якщо позичальник пред’явив довідку про доходи — 2 тис. грн.? На що в такому разі розраховували обидві сторони? Одна, що зарплата зросте до нечуваних висот, а друга, що з квартирою не доведеться розлучатися? З другого боку, в цілому світі банкам вигідно домовлятися з неплатоспроможни-

ми клієнтами, продовжуючи угоди. Адже за несплачені кредити зростають відсотки, й банки ще більше на цьому заробляють, затягуючи людей у довічне фінансове «ув’язнення».

Я — про інше: відповідальність людини з невисокою зарплатнею, яка бере кредит, приміром, на купівлю авто, закладаючи останнє, що в неї є, — квартиру? До речі, за прогнозами агенцій з працевлаштування, зарплати вже в січні зменшаться в 1,5—2 рази. Тож кількість боржників зросте. Неймовірно, але величезна кількість людей, перш ніж узяти кредит, вочевидь не зважала власні можливості, не замислилася над можливими форс-мажорними ситуаціями (про що в нашій країні слід особливо пам’ятати. — Авт.). Чи забули, що банк не може бути меценатом і зробити усе можливе, щоб повернути свої гроші?

Фінансова криза дуже швидко «проявила» неготовність громадян до нових правил гри, а в разі України — практично до гри без правил. Багато з них були впевнені, що як тільки опиняться в капіталізмі, відразу стануть багатими, утім, розраховуючи на блага, як за соціалізму. Так само не готовою до цього виявилася наша «еліта» — можновладці, уряд і сам Президент. Хіба не вони місяць тому заявляли, що

світова фінансова криза не зачепить Україну? А нині відомство з питань працевлаштування заявляє мало не про 2 млн. безробітних. Чому і попередній, і нинішній уряди не прорахували такої перспективи? Зрештою, бодай не замислилися над тим, що суспільство живе не по кишені. Бездумне кредитування споживчих апетитів призвело до краху.

Але хіба цього не можна було передбачити? Адже ми не перші такі у світі, який здебільшого уже пережив епідемію споживчого накопичення. І багато чого навчився. Приміром, діставатися до роботи на метро, навіть якщо ти — менеджер високого класу. Або домовлятися з колегами їхати одним автомобілем, а не на чотирьох водночас. Саме тому на вулицях Парижа, Лондона чи Берліна не побачите такої кількості дорогих авто представницького класу, на яких щодня роз’їжджають наші чиновники. Тамтешні суспільства вже переконалися, що існують зовсім інші цінності: духовність, безпека екологія, здоровий спосіб життя, спорт.

Ми не вчимося на чужих помилках, набиваючи власні синці й гулі, підмінивши духовність споживанням. До певної міри це можна пояснити тим, що кілька поколінь людей виростило в умовах суцільного дефіциту. Втім, не йде з думки французький журналіст — герой, не пам’ятаю уже якого фільму, котрий, пригощаючи свою радянську кохану дефіцитними продуктами, сказав: «Це — нічого не варте! У вас цього немає, але ви вмієте радіти життю. А у нас дбають лише про те, щоб купити ще й ще, і це «ще» стає метою і сенсом життя!» Автор не закликає повернутися назад в СРСР. Але все-таки замислитися над тим, чого ми хочемо?

Валентина ПИСАНЬКА.

У скарбницю духовності

Репродукції творів живопису, скульптури, графіки та декоративно-ужиткового мистецтва прикрасили щойно видрукований кольоровий альбом «Художники Шевченкового краю».

Розкішне видання присвячено 35-річчю створення черкаської обласної організації Національної спілки художників України та 55-й річниці створення області. Кошти на підготовку і друк виділено з обласного бюджету. Цей проект став складовою частиною першої державної історико-культурологічної програми «Золота підкова Черкащини», що пропагує духовну спадщину Шевченкового краю.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

На знімку: голова обласної організації національної спілки художників Іван Фізер (справа), художник-постановник обласного театру імені Тараса Шевченка Надія Нікіфорова, художник Євген Найдено на презентації мистецького альбому. Фото автора.

ОГОЛОШЕННЯ

Господарський суд Миколаївської області (54009, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22) постановою від 04.11.2008 року по справі 14/473/08 визнав банкрутом дочірнє підприємство акціонерного товариства «Юженергобуд» (54000, м. Миколаїв, вул. Петровського, 4, код ЄДРПОУ 25378159, п/р № 26005226812001 Миколаївському РВ Приватбанку, МФО 326610) та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Деревчинського Миколу Григоровича (ліцензія АВ № 307304 від 05.03.2007 р.). Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення за адресою: 55001, Миколаївська обл., м. Южноукраїнськ, вул. Комсомольська, 3, к. 321.

Українська універсальна біржа вносить зміни до оголошення, опублікованого в газеті "Голос України" від 18.11.2008 р. №220 (4470) на стор.15 в інформації про проведення аукціону з продажу майна Державного підприємства "Національна атомна енергогенеруюча компанія "Енергоатом" (ДП НАЕК "Енергоатом"), у частині встановлення розміру гарантійного внеску слід читати:

"вносять гарантійний внесок у розмірі: за лот 1 - 1 000 000 (один мільйон) грн. без врахування ПДВ, за лот 2 - 500 000 (п'ятсот тисяч) грн. без врахування ПДВ, за лот 3 - 50 000 (п'ятдесят тисяч) грн. без врахування ПДВ на р/р організатора аукціону УЇБ № 2600132604894 в АБ "Діамант", МФО 320854, код ЄДРПОУ 25158707 - одержувач Українська універсальна біржа".

Постановами Господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-6) визнано банкрутами та відкрито ліквідаційну процедуру наступні підприємства:

1. Приватне підприємство «Бест» (03142, м. Київ, вул. Академіка Кримського, 27, код ЄДРПОУ 30776899) — постанова від 17.05.07 у справі № 43/196;

2. Товариство з обмеженою відповідальністю «С. О. В. ЛТД» (03062, м. Київ, вул. проспект Перемоги, 67, кв. 2, код ЄДРПОУ 30677733) — постанова від 17.05.07 у справі № 43/195;

3. Товариство з обмеженою відповідальністю «Фреш-лайн» (04128, м. Київ, вул. Академіка Туполева, 17, код ЄДРПОУ 31903851) — постанова від 17.05.07 у справі № 43/194;

4. Приватне підприємство «АСТРАЛ-Т» (03115, м. Київ, вул. Святошинська, 34, код ЄДРПОУ 25592361) — постанова від 17.05.07 у справі № 43/193;

5. Товариство з обмеженою відповідальністю «ФАНДІ» (03134, м. Київ, вул. Святошинська, 3, код ЄДРПОУ 30777269) — постанова від 14.11.07 у справі № 23/489-6;

6. Приватне підприємство «Мест» (03148, м. Київ, вул. Гната Юри, 9, к. 414, код ЄДРПОУ 31403799) — постанова від 13.12.07 у справі № 43/708;

7. Товариство з обмеженою відповідальністю «Українська промислово-інвестиційна компанія» (03164, м. Київ, вул. Гната Юри, 9, к. 414, код ЄДРПОУ 31280818) — постанова від 02.04.08 у справі № 43/202;

8. Приватне підприємство «Дідон» (04128, м. Київ, вул. Туполева, 17-Д, к. 32, код ЄДРПОУ 31168359) — постанова від 02.04.08 у справі № 43/203.

Ліквідатором по справам № 43/196, 43/195, 43/194, 43/193, 23/489-6, 43/708 призначено ДПІ у Святошинському районі м. Києва (03115, м. Київ, вул. Верховинна, 9, тел. 591-62-96).

Ліквідатором по справам № 43/202 та № 43/203 призначено арбітражного керуючого — Гусара Івана Олексійовича (01030, м. Київ, а/с 29).

Постановою Господарського суду м. Києва від 11.11.2008 року № 44/393-6 Товариство з обмеженою відповідальністю «Торгівельна компанія «Едельвейс» (юридична адреса: 01004, м. Київ, вул. Пушкінська, 2, код ЄДРПОУ 35745446) визнано банкрутом і відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором банкрута призначено Товариство з обмеженою відповідальністю «Агенство нерухомості «Зевс» (01103, м. Київ, вул. Кіквідзе, 18, код ЄДРПОУ 35370234)

Заяви поточних кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду м. Києва від 12.11.2008 року № 44/359-6 Приватне підприємство «Про-Тек» (юридична адреса: 03127, м. Київ, пр-т. 40-річчя Жовтня, 120, корпус 1, код ЄДРПОУ 30302924) визнано банкрутом і відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором банкрута призначено Товариство з обмеженою відповідальністю «Промислово-Інвестиційна Компанія» (01024, м. Київ вул. Богомольця, 6, код ЄДРПОУ 35850772).

Заяви поточних кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду міста Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-6) від 18.09.2008 р. по справі № 50/299 за заявою ДПІ у Солом'янському районі міста Києва визнано боржника Товариство з обмеженою відповідальністю «Пак - Сервіс» (03151, м. Київ, вул. Волинська, 40, код ЄДРПОУ 31281303) банкрутом.

Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Гусара Івана Олексійовича (01030, м. Київ-30, а/с 29).

Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

Товарна біржа "АЛЬЯНС-ДНЕПР" оголошує аукціон з продажу майна ДАТ КБ "Дніпровське"

Лот №1 - Комплекс будівель та споруд, що складається з: КПП, літ.А, 7,0 кв.м.; будинок, літ. Б, 195,0 кв.м., будинок, літ. В, 165,9 кв.м.; будинок, літ. Г, 157,6 кв.м.; будинок, літ. Д, 158,4 кв.м.; овочесховище, літ.Е; насосна, літ. Ж, 56,6 кв.м.; вбиральня, літ.З; казарма, літ.И, 699,1 кв.м.; спорудження №7, літ.Л, 78,9 кв.м.; склад, літ.М, 136,2 кв.м.; котельня, літ.П, 62,1 кв.м.; лазня, літ.Р, 46,6 кв.м.; свинарник, літ.Н, 104,7 кв.м.; огорожа, №1-2; замощення, І, розташовані за адресою: Дніпропетровська обл., Дніпропетровський р., с. Волоське, вул. Волошкава, буд.1. Початкова вартість - 2415000,00 грн., в т.ч. ПДВ. Аукціон відбудеться 22.12.2008р. на ТБ "АЛЬЯНС-ДНЕПР" за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. Богдана Хмельницького, 16 о 11.00. Заявки приймаються за місцезнаходженням біржі. З майном можна ознайомитися з понеділка по п'ятницю, з 9.00 до 15.00 за місцем реєстр. внесок - 17.00 грн., та гарант.й внесок - 10% від початкової вартості майна на рахунок ТБ "АЛЬЯНС-ДНЕПР" (код ЄДРПОУ 35043383, р/р 26007050211050 в ЗАТ КБ Приватбанк, МФО 305299). Кінцевий строк приймання заявок 16.12.2008р. до 16.00. Контактні телефони організатора аукціону: (056) 7215920

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-А) визнав банкрутом і відкрив ліквідаційну процедуру Приватного підприємства «АРМІНГ», 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Короленко, 44, к. 2, код ЗКПО 32280452, розрахунковий рахунок закритий. Справа № Б 15/40/381-06, Постанова від 15.09.2008 р.

Ліквідатором призначено Чикильдіну Світлану Анатоліївну, ліцензія АВ № 307425 (49008, м. Дніпропетровськ, пров. Токарний, 55, тел. (056) 787-60-91).

Претензії і вимоги кредиторів приймаються судом і ліквідатором протягом місяця з дня опублікування оголошення.

19.11.2008 року Постановою Господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) у справі № 44/356-6 Товариство з обмеженою відповідальністю «Мікадо» (03039, м. Київ, просп.40-річчя Жовтня, буд. 74А, кв. 84, Код 34979059, Р/р 26003480041001 в Печерській філії КБ «ПРИВАТБАНК») визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Кандаурова А. П. (ліцензія АВ № 347168 від 22.08.2007 р., 02183, м. Київ, вул. Кибальчича, 5А, кв. 40) Претензії кредиторів приймаються протягом місяця.

Господарським судом м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-6) постановою від 11.11.2008 р. по справі № 44/375-6 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру Товариства з обмеженою відповідальністю «Атлантастройсервіс» (код ЄДРПОУ 35264302; місцезнаходження: 01103, м. Київ, вул. Кіквідзе, 11; р/р 26004046280 в ВАТ «Банк «Український капітал», МФО 320371).

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Ванжулу Ярослава Володимировича (ліцензія: серія АВ № 158448 від 29.11.2006 р.).

Вимоги кредиторів до банкрута приймаються протягом 30 (тридцяти) днів з дня опублікування оголошення за адресою: 01024, м. Київ, вул. Богомольця, 4, оф. 18.

Керуючий санацією Районного державного виробничого підприємства по виконанню агрохімічних робіт "Агрохім"
(Сумська область, смт. Зноб-Новгородське Середино-Будського району, вул. Гагаріна, 19) Гусениця Микола Миколайович оголошує про пошук інвестора на підприємство Районне державне виробниче підприємство по виконанню агрохімічних робіт "Агрохім" (100% державна частка). Сто-совно пропозицій, звернень, інших питань звер-татись за адресою: Сумська область, смт. Зноб--Новгородське Середино-Будського району, вул. Гагаріна, 19, та за тел. 8 066 551 4235, 8 097 854 4492, 8 (05443) 7-13-96.

Господарським судом Донецької області (вул. Артема, 157, м. Донецьк, 83048) ухвалою від 21.10.2008 року порушено справу № 27/162Б про банкрутство Приватного підпри-ємства "Фірма А.В.Т." м. Маріуполь (юридич-на адреса: вул. Вокзальна, буд. 37, кв. 2, м. Маріуполь Донецької області, 87501; код ЄДРПОУ 31737976, р/р 26006361057001 у Маріупольській філії КБ "ПриватБанк", МФО 335429) та введено мораторій на задо-волення вимог кредиторів.
Розпорядником майна призначено арбіт-ражного керуючого Пилипенко Сергія Вален-тиновича (ліцензія № 158473, адреса для ко-респонденції: пр. Металургів, буд. 25, кв. 81, м. Маріуполь Донецької області, 87500).
Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголо-шення.

Ухвалою господарського суду Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) від 23.09.2008 р. порушено провадження по справі № Б-19/143-08 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю "Престиж" (ЄДРПОУ 24136017, Харк. обл., м. Мерефа, вул. Дніпропетров-ська, 212, р/р 26001000029476 в АБ "Факторіал—Банк", м. Харків). Розпорядником майна призначено Білого В. В. (ліц. АБ № 271705 від 27.02.2006 р., 61034, м. Харків, вул. Полтавський шлях, 177, кв. 2, т. 8(098) 238-84-99).
Вимоги кредиторів приймаються протягом 30 днів від публікації оголошення.

До відома громадськості!
Товариство з обмеженою відповідальністю "Трістар енергія"(61057, м. Харків, вул. Сум-ська, 17, кв. 11, тел/факс 714-94-51)
Подало до Національної комісії регулю-вання електроенергетики України заяву про видачу ліцензії з постачання електроенергії за нерегульованим тарифом, за місцем здій-снення заявленої діяльності на території України.

Господарським судом м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-6) постановами від 06.11.2008 р. по справам № 44/369-6, 44/371-6 та 44/372-6 визнано банкрутами та відкрито ліквідаційну процедуру: Товариства з обмеже-ною відповідальністю "Медіа Компас" (код ЄДРПОУ 33603140; місцезнаходження: 04050, м. Київ, вул. Мельникова, 12; р/р 2600514960 у ВАТ "УПБ", МФО 300205), Товариства з обме-женою відповідальністю "Експрим" (код ЄДР-ПОУ 33751552; місцезнаходження: 04112, м. Київ, вул. Оранжерейна, 3; р/р 2600514827 у ВАТ "УПБ", МФО 300205) та Товариства з обме-женою відповідальністю "Сантріс" (код ЄДР-ПОУ 35690214; місцезнаходження: 01103, м. Київ, вул. Кіквідзе, 12-А, кім. 31; р/р 26003010301437 в Донецькій філії ВАТ "АКБ "Автокразбанк", МФО 331100).
Ліквідатором призначено арбітражного керу-ючого Ванжулу Ярослава Володимировича (лі-цензія: серія АВ № 158448 від 29.11.2006 р.).
Вимоги кредиторів до банкрутів приймають-ся протягом 30 (тридцяти) днів з дня опублікування оголошення за адресою: 01024, м. Київ, вул. Богомольця, 4, оф. 18.

Постановою Господарсько-го суду Луганської області (91000, м. Луганськ, пл. Геро-ів ВВВ, 3а) від 10.11.2008 р. по справі № 20/77 Б ТОВ "ГІФТ", юридична адреса: м. Луганськ, вул. Советська, буд. 62, к. 407, код ЄДРПОУ 24186133, р/р 2600207529 в ЛФ ВАТ АБ "Укргазбанк" м. Луганськ, МФО 304621 виз-нано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура. Лік-відатором банкрута призначе-но арбітражного керуючого Дейнегіну Вікторію Микола-йівну, що мешкає: 91016, Лу-ганськ, вул. Советская, буд. 59-а, кв. 13 (ліцензія АВ № 081154 від 04.08.2006 р.).
Претензії кредиторів приймаються протягом міся-ця з дня опублікування ого-лошення.

Постановою господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) від 22.09.2008 р. по справі № 50/226 товариство з обмеже-ною відповідальністю "Фонд-Резерв" (03131, м. Київ, вул. Смольна, 9; код ЄДРПОУ — 25389772; рах. 26002380307581 в КОФ АКБ "Укрсоцбанк" м. Києва, МФО — 321013) визна-но банкрутом та відкрито лік-відаційну процедуру.
Ліквідатором ТзОВ "Фонд-Резерв" призначено арбітражно-го керуючого Марчука Геннадія Олеговича (79032, м. Львів, вул. Пасічна, 185/7, ліцензія АБ № 216994 від 16.05.2005 р.).
Претензії кредиторів до банкрута приймаються лікві-датором на протязі одного мі-сяця з дня опублікування цьо-го оголошення.

Державний комітет України з державного матеріального резерву відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 3 вересня 2008 року № 777 „Про проведення конкурсного відбору керівників дер-жавних суб'єктів господарювання " оголошує конкурсний відбір на замі-щення посад керівників державних підприємств, що належать до сфери управління Держкомрезерву

Найменування підприємств та місцезнаходження:
ДП „Івано-Франківський КХП" (вул. Юності, 2 м. Івано-Франківськ);
ДП „Златодар" вул. (Шевченка, 47 м. Золотоноша, Черкаська обл.);
ДП „Ніжинський КХП" (пров. Урожайний, 16 м. Ніжин, Чернігівська обл.);
ДП „Хлібна база № 85" (вул. Київська, 2 м. Барвінкове, Харківська обл.)
ДП „Кіровоградський КХП № 2" (25014, м. Кіровоград, пр. Інженерів, 2)
ДП „Дунавецький КХП" (вул. Лермонтова, 1 смт. Дунаївці, Дунавецький р-н, Хмельницька обл.);
ДП „Луцький КХП №2" (вул. Молодогвардійська, 11 м. Луцьк, Волинська обл.);
ДП „Радивилівський КХП" (вул. Волковенко, 11 м. Радивілів, Рівненська обл.);
ДП „Стрийський КХП (вул. Грабовецька, 2 м. Стрій, Львівська обл.);
ДП „ Чортківський КХП" (вул.Білецька, 2 м. Чортків, Тернопільська обл.).

Основні напрями діяльності підприємств:
- розміщення, зберігання, використання, поповнення та оживлення мате-ріальних цінностей державного та мобілізаційного резерву;
- виробництво, переробка та реалізація сільськогосподарської продукції;
- закупівля зерна, виробництво борошна, крупів, хлібобулочних і мака-ронних виробів, комбікормів та інших харчових і кормових продуктів;
- комерційна, торговельна, торговельно-закупівельна, постачальницько-збутова та посередницька діяльність.

Строк і місце приймання заяв на участь у конкурсному відборі та но-мер телефону для довідки: заяви на конкурс приймаються протягом 30 календарних днів з дня оприлюднення (опублікування) оголошення про кон-курс за адресою: 01601, МСП, Київ-4, вул. Пушкінська, 28, Департамент за-безпечення діяльності Комітету, кім. 306 тел. 233-76-09.

Перелік документів, що подаються претендентом особисто:
- заява про участь в конкурсі;
- належним чином завірена копія документа, що посвідчує особу;
- витяг з трудової книжки;
- копія документа про повну вищу освіту за відповідною спеціальністю;
- заповнений аркуш обліку кадрів;
- інформація про досвід успішної роботи з управління підприємством;
- довідка про стан здоров'я;
- довідка про відсутність в особи судимості;
- рекомендації та інші документи на розсуд претендента.

Дата і місце засідання комісії з розгляду заяв претендентів і дода-них до них документів:
22 грудня 2008 року 01601, МСП, Київ-4, вул. Пушкінська, 28 кім. 305
Дата і місце проведення конкурсного відбору (заслуховування учас-ників конкурсного відбору, розгляд наданих ними конкурсних пропозицій) **оприлюднення його результатів та визначення переможців:**
14 січня 2009 року 01601, МСП, Київ-4, вул. Пушкінська, 28 кім. 305 на заміщення посад керівників державних підприємств
ДП „Івано-Франківський КХП",
ДП „Златодар",
ДП „Ніжинський КХП",
ДП „Хлібна база № 85",
ДП „Кіровоградський КХП № 2"
Дата і місце проведення конкурсного відбору (заслуховування учас-ників конкурсного відбору, розгляд наданих ними конкурсних пропозицій) **оприлюднення його результатів та визначення переможців:**
19 січня 2009 року 01601, МСП, Київ-4, вул. Пушкінська, 28 кім. 305 на заміщення посад керівників державних підприємств
ДП „Дунавецький КХП",
ДП „Луцький КХП №2",
Дата і місце проведення конкурсного відбору (заслуховування учас-ників конкурсного відбору, розгляд наданих ними конкурсних пропозицій) **оприлюднення його результатів та визначення переможців:**
22 січня 2009 року 01601, МСП, Київ-4, вул. Пушкінська, 28 кім. 305 на заміщення посад керівників державних підприємств
ДП „Радивилівський КХП",
ДП „Стрийський КХП",
Дата і місце проведення конкурсного відбору (заслуховування учас-ників конкурсного відбору, розгляд наданих ними конкурсних пропозицій) **оприлюднення його результатів та визначення переможців:**
23 січня 2009 року 01601, МСП, Київ-4, вул. Пушкінська, 28 кім. 305 на заміщення посад керівників державних підприємств
ДП „Чортківський КХП".

Конкурсна пропозиція повинна містити програми діяльності підприємства на середньострокову перспективу, в якій передбачається:
- план з виробничої діяльності;
- заходи з виконання завдань та результати аналізу можливих ризиків, а також з поліпшення техніко-економічних та фінансових показників, підви-щення його конкурентоспроможності;
- обсяг надходження коштів до бюджетів;
- пропозиції щодо очікуваної динаміки поліпшення основних показників фінансово-господарської діяльності.

Вимоги до претендентів:
- повна вища освіта за відповідною спеціальністю;
- досвід успішної роботи з управління підприємством;
- комунікабельність, готовність взяти на себе відповідальність, уміння аналізувати проблеми.

Господарський Суд Запорізької області (69001, м. Запоріж-жя, вул. Шаумна, 4) Постановою від 17.11.2008 р. по справі № 19/108/08 визнав банкрутом Товариство з обмеженою відпові-дальністю "Лан" (71100, Запорізька обл., Бердянський район, с. Берестове, вул. Леніна, 1; код ЄДРПОУ 25478760) та відкрив ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Подопр-горову Христину Германівну (ліцензія -- серія АБ № 271558; 71118, Запорізька обл., м. Бердянськ, пр. Праці, 33/55, офіс № 405, тел. (06153) 47-47-8).
Вимоги кредиторів та заяви санаторів приймаються протя-гом тридцяти днів з дати опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Вінницької області (21036, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) від 28 жовтня 2008 ро-ку по справі № 5/195-08 Між-господарську шляхову пересув-ну механізовану колону № 50 (Юридична адреса: 23800, смт. Теплик Вінницької області, вул. Івана Франка, 8, р/р № 260063101838 в ВАТ "Ошад-банк" МФО 302076, код ЄДР-ПОУ 03579408) визнано бан-крутом та відкрито ліквідацій-ну процедуру.
Ліквідатором призначено ар-бітражного керуючого Глебова Василя Федоровича (м. Вінни-ця, вул. Хмельницьке шосе, 23, ліцензія АВ № 158475 від 13.12.2006 року, тел. 67-33-66).
Претензії кредиторів прий-маються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Постановою господарського суду Вінницької області (21036, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7, тел. 66-11-31) від 23 жовтня 2008 року в справі № 5/245-08 визнано банкрутом та відкрито ліквіда-ційну процедуру щодо ВАТ "Барський завод сухого знежиреного молока" (код за ЄДР-ПОУ 00444412), 23007, ст. Бар, Барського району, Вінницької області, вул. Привокзальна, 1, р/р 26042551 в ОД "Райффай-зен Банк Аваль", МФО 302247.
Ліквідатором банкрута призначено арбітражного ке-руючого Гонту Оксану Анато-лійівну, 21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 2а, кім. 707, тел. 8 (063) 22-35-322.
Заяви кредиторів прийма-ються впродовж тридцяти днів з дня опублікування оголо-шення.

Господарським судом Хмельницької області (29000, м. Хмельницький, Майдан Неза-лежності, 1) порушено провад-ження у справі про банкрутство № 7/219-Б Закритого акціонер-ного товариства "Харчовик", 32300, Хмельницька область, м. Кам'янець-Подільський, вул. Індустріальна, 3, код ЄДРПОУ 32843998, р/р-ки: 26003302233, 26002301231048 у ЗАТ "Фінан-совий союз банк" м. Дніпропет-ровськ, МФО 305987; 26002301231048, код валюти 840, 978 у Філії "Відділення Промісвестбанку в м. Кам'янець-Подільський Хмель-ницької області", МФО 315416.
Розпорядник майна: Дейне-ка Микола Іванович (м. Хмельницький, вул. Хотовиць-кого, 8, кв. 120, ліцензія від 08.10.2007 р. АВ № 347240).

Управління ПФУ в Ленінському районі м. Вінниці повідомляє, що:
● Постановою Господарського суду Вінницької області (21036, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) від 16.10.2008 року у справі № 10/156-08 ТОВ "Імпульс-Інтернешнл ЛТД" (м. Вінниця, вул. Чкалова, 19, код ЄДРПОУ 05826638) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру;
● Постановою Господарського суду Вінницької області (21036, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) від 16.10.2008 року у справі № 10/157-08 Редакція Вінницької обласної селянської газети "Земля Подільська" (м. Вінниця, вул. Соборна, 15 А, код ЄДРПОУ 13298567) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру;
● Постановою Господарського суду Вінницької області (21036, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) від 23.10.2008 року у справі № 5/241-08 Обласне комунальне підприємство "Спеціалізована аптека № 252" (м. Вінниця, вул. Пирогова, 109, код ЄДРПОУ 20119335) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру;
● Постановою Господарського суду Вінницької області (21036, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) від 23.10.2008 року у справі № 5/242-08 ТОВ "Агроліта" (м. Вінниця, вул. Чкалова, 19, код ЄДРПОУ 32647873) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру;
● Постановою Господарського суду Вінницької області (21036, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) від 28.10.2008 року у справі № 5/252-08 ТОВ "ЮСН" (м. Вінниця, вул. Ф. Кона, 19, кв. 130, код ЄДРПОУ 23108007) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру;
● Постановою Господарського суду Вінницької області (21036, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) від 28.10.2008 року у справі № 5/253-08 ТОВ виробничо-комерційна фірма "Аско-універсал" (м. Вінниця, пр. Юності, 61, код ЄДРПОУ 31189452) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру;
● Постановою Господарського суду Вінницької області (21036, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) від 28.10.2008 року у справі № 5/254-08 ТОВ "ПКО ЮДЖИН" (м. Вінниця, вул. Свердлова, 168, кв. 108, код ЄДРПОУ 31128033) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру;
● Постановою Господарського суду Вінницької області (21036, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) від 28.10.2008 року у справі № 5/256-08 ТОВ "Термінал 2001" (м. Вінниця, вул. 600-річчя, код ЄДРПОУ 31602242) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.
По всіх вищезазначених справах ліквідатором призначено Вінницький обласний сектор з питань банкрутства (м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7, к. 730). Претензії кредиторів приймаються протягом 30-ти днів з дня публікації оголошення.
● Постановою Господарського суду Вінницької області (21036, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) від 23.10.2008 року у справі № 5/240-08 Вінницьку обласну організацію "Редакція комунального друкованого засобу масової інформації — молодіжної газети "Панорама" (м. Вінниця, вул. Гоголя, 19, код ЄДРПОУ 02471608) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором ризначено арбітражного керуючого Морозова Миколу Васильовича, ліцензія АА № 779292 від 28.10.04, адреса: м. Вінниця, вул. Київська, 12, кв. 54, тел.8-050-956-52-94, код ЄДРПОУ 2908014470).
Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів з моменту опублікування оголошення.

Олексій КУСТОВСЬКИЙ.

Поганий той арабський шейх,

Ніщо так не заважає нашим політикам приймати відповідальні рішення, як здоровий глузд.

Олександр ПЕРЛЮК.

